

Rättelse/komplettering

Dom, 2024-01-25

Rättelse, 2024-02-21

Beslut av: se nedan

Rätt datum för dom är 2024-01-25.

Överklagande

Det saknas skäl att göra undantag från huvudregeln att Patent- och marknadsöverdomstolens beslut inte får överklagas (se 1 kap. 3 § tredje stycket lagen, 2016:188, om patent- och marknadsdomstolar). Detta beslut får därför inte överklagas.

I avgörandet har deltagit f.d. hovrättslagmannen Peter Strömberg, hovrättsråden Ingeborg Simonsson (referent) och Sara Ulfsson, samt tf. hovrättsassessorn Agnes Leijonhufvud.

SVEA HOVRÄTT
Patent- och
marknadsöverdomstolen

DOM
2023-01-25
Stockholm

Mål nr
PMT 8100-22

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Patent- och marknadsdomstolens dom 2022-05-27 i mål PMT 20360-20, se bilaga A

PARTER

Klagande

Svenska Spel Sport & Casino AB, 559128-4731
Norra Hansegatan 17
621 39 Visby

Ombud: Jur.kand. C.A, B.E. och M.T

Motpart

Aktiebolaget Trav och Galopp, 556180-4161
161 89 Stockholm

Ombud: Advokaterna P.S, U.N. och T.G.

SAKEN

Hävning av varumärkesregistrering m.m.

PATENT- OCH MARKNADSÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

- Patent- och marknadsöverdomstolen ändrar Patent- och marknadsdomstolens domslut endast så att förbudet i punkten 2 får följande lydelse:
Patent- och marknadsöverdomstolen förbjuder Svenska Spel Sport & Casino AB, vid vite om 10 000 000 kronor, att vid marknadsföring eller utbudande till försäljning av spel på hästar använda kännetecknen TRAV & GALOPP eller TRAV OCH GALOPP på sätt som illustreras i domsbilaga 1 till Patent- och marknadsdomstolens dom.
Förbudet ska gälla från och med den 25 april 2024.

Dok.Id 1985861

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 00 E-post: svea.avd2@dom.se www.svea.se		måndag – fredag 08:00–16:30

2. Svenska Spel Sport & Casino AB ska ersätta Aktiebolaget Trav och Galopps rättegångskostnader i Patent- och marknadsöverdomstolen med 2 045 749 kr, varav 1 963 500 kr avser ombudsarvode. På beloppet ska ränta betalas enligt 6 § räntelagen (1975:635) från denna dag till dess betalning sker.
 3. Vad Patent- och marknadsdomstolen har förordnat om sekretess ska bestå.
 4. Sekretessbestämmelsen i 36 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska, i den mån uppgifterna inte tagits in i domen, fortsätta att vara tillämplig på uppgifterna i aktbilaga 44 s. 163, 165, 167, 168, 171, 172 och 191, vilka har lagts fram vid förhandlingen i Patent- och marknadsöverdomstolen inom stängda dörrar.
-

YRKANDEN M.M. I PATENT- OCH MARKNADSÖVERDOMSTOLEN

Svenska Spel Sport & Casino AB (Svenska Spel) har yrkat att Patent- och marknadsöverdomstolen i första hand ska lämna Aktiebolaget Trav och Galopps (ATG:s) talan avseende samtliga yrkanden utan bifall.

Om Patent- och marknadsöverdomstolen skulle finna att det föreligger intrång i något avseende har Svenska Spel yrkat att Patent- och marknadsdomstolens dom ska ändras så att vitesförbudet och ersättningsskyldigheten inskränks. I andra hand har Svenska Spel därmed yrkat att Patent- och marknadsöverdomstolen ska lämna ATG:s följande yrkanden utan bifall (hänvisningarna till domsbilaga 1 avser Patent- och marknadsdomstolens dom):

1. att helt eller delvis häva varumärkesregistrering 605536 TRAV & GALOPP i figur (punkten 1 i Patent- och marknadsdomstolens dom),
2. att vid vite förbjuda Svenska Spel att, vid marknadsföring eller utbudande till försäljning av spel på hästar, använda kännetecknen TRAV & GALOPP eller TRAV OCH GALOPP på sätt som skett enligt domsbilaga 1 (punkten 2 i Patent- och marknadsdomstolens dom) enligt följande:
 - i. användningen enligt varumärkesregistreringen 605536 TRAV & GALOPP i figur som anges i domsbilaga 1, avsnitt 1.1,
 - ii. användningen av rörliga utföranden av varumärkesregistrering 605536 TRAV & GALOPP i figur enligt domsbilaga 1, avsnitt 1.2,
 - iii. användningen av varumärkesregistrering 605536 TRAV & GALOPP i figur i andra färgställningar enligt domsbilaga 1, avsnitt 1.3,
 - iv. användningen av ”TRAV & GALOPP” respektive ”TILL TRAV OCH GALOPP” på ”knappar” på Svenska Spel Sport & Casinos hemsida och app, som användaren kan klicka på för att komma vidare till spel på trav och galopp enligt domsbilaga 1, avsnitt 2.1 respektive 2.2,
 - v. ordanvändningen av ”Svenska Spel Trav & Galopp” som tecken för Svenska Spel Sport & Casinos hästspelstjänster enligt domsbilaga 1, avsnitt 2.1,

- vi. användningen av ”Välkommen till Svenska Spel Trav & Galopp”, som tecken för Svenska Spel Sport & Casinos hästspelstjänster enligt domsbilaga 1, avsnitt 2.1,
 - vii. användningen som förklaring att spelsystemet PIX! finns tillgängligt för ”trav & galopp” enligt domsbilaga 1, avsnitt 2.1,
 - viii. användningen av varumärkesregistreringen i rörlig form i ”Studio Trav & Galopp” respektive ”Breaking News Trav & Galopp” enligt domsbilaga 1, avsnitt 2.3,
 - ix. användningen i sammansättningarna ”Studio Trav & Galopp” respektive ”Breaking News Trav & Galopp” enligt domsbilaga 1, avsnitt 2.3,
 - x. muntliga framställningar i form av muntlig användning i webbsändningar av ”Svenska Spel Studio Trav och Galopp”, - ”Svenska Spel Trav och Galopp” eller ”Svenska Spels Breaking News Trav och Galopp” enligt domsbilaga 1, avsnitt 4.
3. för det fall att ATG:s yrkande om förbud skulle bifallas helt eller delvis har Svenska Spel yrkat att sådana förbud ska träda i kraft tidigast fyra månader efter det att domen vinner laga kraft.
 4. för det fall att ATG:s yrkande om fastställelse av ersättningsskyldighet (punkten 3 i Patent- och marknadsdomstolens dom) skulle bifallas delvis, att ersättningsskyldigheten ska begränsas till sådan känneteckensanvändning som i förekommande fall omfattas av vitesförbud som meddelas av Patent- och marknadsöverdomstolen.
 5. Svenska Spel har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader i Patent- och marknadsdomstolen.
 6. Svenska Spel har yrkat befrielse från skyldighet att ersätta ATG:s rättegångskostnader i Patent- och marknadsdomstolen.

ATG har motsatt sig ändring av Patent- och marknadsdomstolens dom.

Parterna har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader i Patent- och marknadsöverdomstolen.

PARTERNAS TALAN I PATENT- OCH MARKNADSÖVERDOMSTOLEN

Parterna har åberopat samma omständigheter till grund för talan och utvecklat sin talan på väsentligen samma sätt som i Patent- och marknadsdomstolen, med följande tillägg.

Svenska Spel

Svenska Spel har marknadsföring i flera kanaler liksom ett omfattande ombuds nätverk som marknadsför och säljer Svenska Spels spelprodukter. Svenska Spel behöver därför en längre omställningsperiod om i vart fall fyra månader eller annan tidsperiod som domstolen finner skälig till säkerställande av att förbud inte överträds.

ATG

Det bestrids att Svenska Spel ska få en omställningstid.

UTREDNINGEN I PATENT- OCH MARKNADSÖVERDOMSTOLEN

Utredningen i Patent- och marknadsöverdomstolen är densamma som i underinstansen.

PATENT- OCH MARKNADSÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Frågan om hävning av figurvarumärket

Rättsliga utgångspunkter

Patent- och marknadsöverdomstolen instämmer i de rättsliga utgångspunkter som har redovisats på s. 24 och 25–28 i Patent- och marknadsdomstolens dom, och noterar därutöver följande.

Om någon använder delar av ett äldre registrerat företagsnamn i ett sammansatt kännetecken som inbegriper det egna kännetecknet följer av praxis från EU-domstolen att helhetsintrycket av det sammansatta kännetecknet kan leda allmänheten till att tro att varorna eller tjänsterna i fråga härrör från företag som åtminstone har ekonomiska band. Om så är fallet anses det föreligga en förväxlingsrisk. (Jfr EU-domstolens dom i mål C-120/04 Medion, EU:C:2005:594, punkterna 30–35.)

Omsättningskretsen

Patent- och marknadsöverdomstolen gör samma bedömning som Patent- och marknadsdomstolen när det gäller omsättningskretsen, dvs. den utgörs av den svenska allmänheten över 18 år, inbegripet såväl faktiska som potentiella spelare på hästar. Det är en bredare krets än den som utgör respondenter i en av de marknadsundersökningar som ATG har åberopat. Även när det gäller uppmärksamhetsgraden hos genomsnittskonsumenten gör Patent- och marknadsöverdomstolen samma bedömning som underinstansen, dvs. att den ska bedömas som normal.

Ursprunglig särskiljningsförmåga

Beträffande det äldre kännetecknets särskiljningsförmåga kan inledningsvis konstateras att en registrering av ett företagsnamn ger innehavaren en ensamrätt (1 kap. 2 § lagen [2018:1653] om företagsnamn). Registreringen föregås av en myndighetsprövning och har därför ett bevisvärde såvitt gäller ensamrättens existens.

Patent- och marknadsöverdomstolen instämmer i att ord som ”spel” eller ”vadhållning” inte ingår i företagsnamnet och att någon kombinationssport benämnd

trav och galopp inte finns att spela på, utan det är fråga om två skilda grenar inom hästsporten. Bedömningen av ursprunglig särskiljningsförmåga måste göras med utgångspunkt i hur genomsnittskonsumenten kan ha uppfattat företagsnamnet när det registrerades år 1973. Det går inte att göra något antagande om att ”trav och galopp” vid den tidpunkten av genomsnittskonsumenten uppfattades som beskrivande för spel på hästar. Vidare måste understrykas att ATG:s verksamhet inte var (eller är) att bedriva trav- eller galoppsport till exempel genom träning eller anordnande av tävlingar. Sammantaget finner Patent- och marknadsöverdomstolen att företagsnamnet har ursprunglig särskiljningsförmåga av normalgraden.

Förvärvad särskiljningsförmåga

Lika med underinstansen (domen s. 29 sista stycket och s. 30) bedömer Patent- och marknadsöverdomstolen att ATG har visat att företagsnamnet Aktiebolaget Trav och Galopp har exponerats i mycket stor utsträckning och under en lång tid. Företagsnamnet har därmed bibehållit i vart fall en normal grad av särskiljningsförmåga. Till skillnad från underinstansen bedömer dock Patent- och marknadsöverdomstolen att företagsnamnet i någon mån måste ha fått draghjälp av den kännedom som finns om bolagets förkortning och varumärke ATG.

Förväxlingsbedömning och hävning

Patent- och marknadsöverdomstolen delar underinstansen bedömning att det föreligger förväxlingsrisk i varumärkeslagens mening varför Svenska Spels registrering av figurvarumärket ska hävas.

Intrångsfrågorna

Rättsliga utgångspunkter

Patent- och marknadsöverdomstolen instämmer i de rättsliga utgångspunkter som har redovisats på s. 33–34 i Patent- och marknadsdomstolens dom.

Användning och intrång

Patent- och marknadsöverdomstolen delar Patent- och marknadsdomstolens bedömningar när det gäller användning och intrång. Svenska Spel har således gjort intrång i ATG:s företagsnamn Aktiebolaget Trav och Galopp i samtliga de avseenden som framgår av den överklagande domen (s. 34–39).

Vitesförbudets utformning

Patent- och marknadsöverdomstolen gör ingen annan bedömning än Patent- och marknadsdomstolen när det gäller behovet av vitesförbud, att det ska vara ett ordinärt vitesförbud och inte ett löpande vite, samt såvitt gäller vitesbeloppets storlek.

När det gäller den närmare utformningen av vitesförbudet bedömer Patent- och marknadsöverdomstolen att lokutionen ”på sätt som skett” med hänvisning till vad som redovisas i en domsbilaga riskerar att leda till verkställighetsproblem om det används inom känneteckensrätten. Istället bör det som framgår av domsbilagan uppfattas som en illustration av de intrång som skett, och förbudet bör utformas på det sättet.

Svenska Spel har gjort gällande att ett vitesförbud bör träda ikraft först fyra månader efter att förbudet vunnit laga kraft. Även om utgångspunkten är att ett förbud gäller direkt när det vinner laga kraft, och måste efterlevas av adressaten, bedömer Patent- och marknadsöverdomstolen att Svenska Spel bör få en viss omställningstid. Omställningstiden behövs i det här fallet för att säkerställa att dels den digitala miljön inte innebär att förbudet överträds, dels att förbudet efterlevs av Svenska Spels spelombud (cirka 2 200). Denna period bör bestämmas till tre månader.

Fastställelseyrkandet

Eftersom Patent- och marknadsöverdomstolen gör samma bedömning när det gäller varumärkesintrång som underinstansen ska överklagandet avslås såvitt gäller yrkandet om ändring av fastställelse av ersättningsskyldighet.

Rättegångskostnader

Vid denna utgång ska Svenska Spel förpliktas att ersätta ATG:s rättegångskostnader i Patent- och marknadsöverdomstolen. Svenska Spel har vitsordat kostnadsyrkandet, med undantag för kostnaden för ett rättsutlåtande som gavs in strax före huvudförhandlingen. Patent- och marknadsöverdomstolen bedömer att ATG i denna del får anses tillgodosett genom ersättningen för ett rättsutlåtande som getts in till underinstansen.

Sekretess

Vad Patent- och marknadsdomstolen har förordnat om sekretess ska bestå.

De uppgifter som lagts fram inom stängda dörrar vid huvudförhandlingen i Patent- och marknadsöverdomstolen omfattas av bestämmelsen i 36 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen varför det ska förordnas om sekretess för dessa.

Överklagande

Det saknas skäl att göra undantag från huvudregeln att Patent- och marknadsöverdomstolens domar inte får överklagas (se 1 kap. 3 § tredje stycket lagen, 2016:188, om patent- och marknadsdomstolar). Denna dom får därför inte överklagas.

I avgörandet har deltagit f.d. hovrättslagmannen Peter Strömberg, hovrättsråden Ingeborg Simonsson (referent) och Sara Ulfsdotter samt tf. hovrättsassessorn Agnes Leijonhufvud.

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Patent- och marknadsdomstolen

DOM
2022-05-27
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
PMT 20360-20

PARTER

Kärande

Aktiebolaget Trav och Galopp, 556180-4161
161 89 Stockholm

Ombud: Advokaterna P.E, U.N. och T.G.

Svarande

Svenska Spel Sport & Casino AB, 559128-4731
Norra Hansegatan 17
621 39 Visby

Ombud: Jur.kand. C.A, B.E och M.T

DOMSLUT

1. Patent- och marknadsdomstolen häver registreringen av varumärket TRAV & GALOPP i figur (registrering nr 605536).
2. Patent- och marknadsdomstolen förbjuder Svenska Spel Sport & Casino AB, vid vite om 10 000 000 kronor, att vid marknadsföring eller utbudande till försäljning av spel på hästar använda kännetecknen TRAV & GALOPP eller TRAV OCH GALOPP på sätt som skett enligt domsbilaga 1.
3. Patent- och marknadsdomstolen fastställer att Svenska Spel Sport & Casino AB är skyldigt att till Aktiebolaget Trav och Galopp betala skälig ersättning för utnyttjandet av kännetecknen TRAV & GALOPP eller TRAV OCH GALOPP på

Dok.Id 2529930

Postadress
Box 8307
104 20 Stockholm

Besöksadress
Rådhuset,
Scheelegatan 7

Telefon
08- 561 654 70
E-post: stockholmstingsratt@dom.se
www.stockholmstingsratt.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

sätt som skett enligt domsbilaga 1, och ersättning för den ytterligare skada som dessa intrång medfört.

4. Patent- och marknadsdomstolen förpliktar Svenska Spel Sport & Casino AB att ersätta Aktiebolaget Trav och Galopp för dess rättegångskostnad med 5 419 597 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från dagen för denna dom till dess betalning sker. Av beloppet avser 4 978 750 kr ombudsarvode.
 5. Sekretessbestämmelsen i 36 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska, i den mån uppgifterna inte tagits in i domen, fortsätta att vara tillämplig på uppgifterna i aktbilagorna 347 (som återfinns på USB-minne, aktbilaga 257) och 361 samt uppgifterna på s. 146–155 och 174 i aktbilaga 455, vilka har lagts fram vid förhandlingen inom stängda dörrar.
 6. Sekretessbestämmelsen i 36 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska, i den mån uppgifterna inte har tagits in i domen, fortsätta att vara tillämplig på uppgifter hänförliga till innehållet i aktbilagorna 347 och 361 samt s. 146–155 och 174 i aktbilaga 455, som framkommit i förhören inom stängda dörrar med L.W. och P.L.
-

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

DOMSLUT	1
BAKGRUND	5
YRKANDEN OCH INSTÄLLNING	7
GRUNDER	8
Aktiebolaget Trav och Galopp	8
<i>Yrkandet om hävning</i>	8
<i>Yrkandet om vitesförbud</i>	9
<i>Yrkandet om fastställande av ersättningsskyldighet</i>	10
Svenska Spel Sport & Casino	11
<i>Yrkandet om hävning</i>	11
<i>Yrkandet om vitesförbud</i>	12
<i>Yrkandet om fastställande av ersättningsskyldighet</i>	13
UTVECKLING AV TALAN	14
Aktiebolaget Trav och Galopp	14
<i>Omsättningskretsen</i>	14
<i>Särskilt om Aktiebolaget Trav och Galopps kännetecken</i>	15
<i>Svenska Spel Sport & Casinos användning</i>	17
Svenska Spel Sport & Casino	19
<i>Omsättningskretsen</i>	19
<i>Särskilt om Aktiebolaget Trav och Galopps kännetecken</i>	19
<i>Särskilt om Svenska Spel Sport & Casinos varumärke</i>	20
<i>Svenska Spel Sport & Casinos användning</i>	20
BEVISNING	22
DOMSKÄL	23
Inledande anmärkningar	23
Hävningssyrkandet	25
<i>Rättsliga utgångspunkter m.m.</i>	25
<i>Omsättningskretsen och genomsnittskonsumerten</i>	28
<i>Det äldre kännetecknets särskiljningsförmåga</i>	29

<i>Förväxlingsbedömning</i>	31
<i>Varumärkesregistreringen ska hävas</i>	32
Intrångsyrkandet	33
<i>Rättsliga utgångspunkter m.m.</i>	33
<i>Användning av det registrerade varumärket</i>	34
<i>Användning av "Trav & Galopp"</i>	35
<i>Användning av "Trav och Galopp"</i>	37
<i>Muntlig användning</i>	38
Vitesförbud	39
Fastställande av ersättningsskyldighet	40
Rättegångskostnader	41
Sekretess	42

BAKGRUND

Aktiebolaget Trav och Galopp är travsportens samverkansorgan för spel på hästtävlingar i Sverige. Bolaget ägs till 90 procent av organisationen Svensk Travsport och till 10 procent av organisationen Svensk Galopp. Staten har ett direkt inflytande över bolaget, bland annat eftersom staten utser hälften av bolagets styrelseledamöter och dess ordförande. Av Aktiebolaget Trav och Galopps årsredovisning för år 2019 framgår att bolagets nettoomsättning uppgick till cirka 4,4 miljarder kr och att 1,3 miljoner kunder spelade hos Aktiebolaget Trav och Galopp det året.

Aktiebolaget Trav och Galopp anordnar bland annat vadhållning på hästtävlingar i form av olika banspel. Detta inbegriper spel vilka arrangeras på tävlingsbanor i anslutning till hästtävlingar, samt spel genom ombud och online. Aktiebolaget Trav och Galopps produktutbud består av flera olika varianter av vadhållning och bolaget har också internationellt samarbete med anordnare av vadhållning i samband med hästtävlingar i andra länder. Före omregleringen av spelmarknaden år 2019 var Aktiebolaget Trav och Galopp det enda bolag i Sverige som hade tillstånd att anordna vadhållning på hästtävlingar i Sverige. Sedan omregleringen erbjuder Aktiebolaget Trav och Galopp även spel på sport och kasino.

Företagsnamnet Aktiebolaget Trav och Galopp (företagsnamnet) registrerades hos Bolagsverket den 9 maj 1973. Registreringen består alltså och företagsnamnet har använts sedan registreringen. Sedan år 2003 är bolagets registrerade verksamhetsbeskrivning ”att tillhandahålla spel om pengar och andra vinster med ett värde i pengar för att främja trav- och galoppsporten. Bolaget kan inom ramen för sin verksamhet äga aktier eller andelar i andra företag eller organisationer”. Även bolagets tidigare registrerade verksamhetsbeskrivning omfattar de för målet aktuella produkterna för spel- och vadhållningsverksamhet. Bolagets verksamhet faller in under kategorin Spel- och vadhållningsverksamhet (nr 92) i Standard för svensk näringsgrensindelning (SNI).

Svenska Spel Sport & Casino AB (Svenska Spel Sport & Casino) ingår i den statligt ägda Svenska Spel-koncernen och är ett helägt dotterbolag till AB Svenska Spel (Svenska Spel). Före omregleringen år 2019 hade Svenska Spel tillstånd att anordna lotterier och vadhållning på idrottstävlingar, värdeautomater, kasinospel och nätpoker. Inför omregleringen delade Svenska Spel upp sin spelverksamhet i tre olika affärsområden, där vadhållning och onlinekasino var ett. Svenska Spel Sport & Casino ansvarar för koncernens sportspel, nätpoker, nätbingo och nätkasino. Efter omregleringen tillhandahåller Svenska Spel Sport & Casino även spel på hästar, däribland spel på trav och galopp.

Den 22 november 2019 ansökte Svenska Spel Sport & Casino om varumärkesregistrering av TRAV & GALOPP i figur (varumärket). Varumärket registrerades den 17 december 2019 (reg.nr 605536) (varumärkesregistreringen) i följande utförande:

Varumärkesregistreringen avser följande varor och tjänster:

Klass 28: Leksaker; spel; spelautomater; marker för spel (spelmarker); lottsedlar och lotter (tryckta); skraplotter för lotterispel; myntstyrda spelautomater; spelmaskiner; spelkort.

Klass 41: Underhållning; vadhållningsverksamhet; vadslagning; drift av lotterier; spelhallar; sport- och idrottsaktiviteter; anordnande av lotterier; kasino, spel- och hasardspelstjänster; speltjänster online; anordnande av tävlingar (underhållning); anordnande av frågesporter; information om underhållning; information om spel; information (nöjes- och underhållnings); utgivning av publikationer; publicering av nyhetsbrev; information till spelare av spel om rangordning av deras spelresultat via webbplatser; uthyrning av spelautomater; uthyrning av spelutrustning; information om spelansvar; information om spelberoende; utbildning avseende spelansvar; utbildning

avseende spelberoende; handledning; anordnande av handledning/instruktion och kurser.

Samtidigt som Svenska Spel Sport & Casino ansökte om registrering av varumärket inkom bolaget även med ansökningar för figurvarumärkena HÄSTAR (reg.nr. 605531) och RACING (reg.nr. 605529), med samma figurativa element som det i varumärket och för samma varor och tjänster. Svenska Spel Sport & Casino valde att använda alternativet TRAV & GALOPP i figur i sin satsning på hästar, när tjänsterna väl kom att marknadsföras.

Den 21 september 2020 började Svenska Spel Sport & Casino lansera produkter och tjänster för spel på hästar under varumärkesregistreringen och varianter därav. Aktiebolaget Trav och Galopp uppmanade kort därefter Svenska Spel Sport & Casino att upphöra med användningen. Svenska Spel Sport & Casino bestred både att varumärket gjorde intrång och att bolagets marknadsföring var vilseledande. Den 16 december 2020 väckte Aktiebolaget Trav och Galopp talan mot Svenska Spel Sport & Casino vid Patent- och marknadsdomstolen.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Aktiebolaget Trav och Galopp har yrkat att Patent- och marknadsdomstolen ska

1. häva, helt eller delvis, varumärkesregistrering nr 605536 (TRAV & GALOPP i figur),
2. förbjuda Svenska Spel Sport & Casino att vid marknadsföring eller utbudande till försäljning av varor eller tjänster för spel på hästar använda kännetecknen TRAV & GALOPP eller TRAV OCH GALOPP på sätt som skett enligt domsbilaga 1, eller på väsentligen liknande sätt, i första hand vid vite om en miljon kronor, eller annat belopp som domstolen finner verkningsfullt, för varje sammanhängande sjudagarsperiod under vilken Svenska Spel Sport &

Casino överträder förbudet, i andra hand vid vite om 25 miljoner kronor, eller annat belopp som domstolen finner verkningsfullt, och

3. fastställa att Svenska Spel Sport & Casino är skyldigt att till Aktiebolaget Trav och Galopp betala skälig ersättning för sådan användning av Svenska Spel Sport & Casino som befins utgöra ett nyttjande av företagsnamnet ”Aktiebolaget Trav och Galopp”, samt ersättning för den ytterligare skada intrånget medför för Aktiebolaget Trav och Galopp.

Svenska Spel Sport & Casino har bestritt Aktiebolaget Trav och Galopps yrkanden.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader.

GRUNDER

Aktiebolaget Trav och Galopp

Yrkandet om hävning

Varumärkesregistreringen har skett i strid med 2 kap. 8 § första stycket 2 jämte 2 kap. 9 § första stycket 1 varumärkeslagen (2010:1877) (förväxlingsrisk med ett äldre företagsnamn). Varumärkesregistreringen inbegriper och domineras av ordelementet TRAV & GALOPP och liknar därför företagsnamnet. Varumärkesregistreringen är vidare registrerad i förhållande till varor och tjänster som antingen är identiska med eller i hög grad liknar verksamhetsbeskrivningen för företagsnamnet. Vid en sammanvägd bedömning föreligger en risk för förväxling.

Varumärkesregistreringen har skett i strid med 2 kap. 8 § första stycket 3 jämte 2 kap. 9 § första stycket 1 varumärkeslagen (dra otillbörlig fördel eller skada ett äldre varukännetecken alternativt företagsnamn). Företagsnamnet är känt inom en betydande

del av omsättningskretsen i Sverige. Varumärket liknar företagsnamnet och användningen av varumärket drar utan skälig anledning otillbörlig fördel av eller är till skada för företagsnamnets särskiljningsförmåga och anseende.

Varumärkesregistreringen har skett i strid med 2 kap. 10 § 1 varumärkeslagen då den innehåller delen ”TRAV & GALOPP”, vilken är ägnad att uppfattas som Aktiebolaget Trav och Galopps företagsnamn.

Följaktligen föreligger grund för att häva varumärkesregistreringen enligt 3 kap. 1 § första stycket 1 varumärkeslagen.

Yrkandet om vitesförbud

Svenska Spel Sport & Casino använder i sin marknadsföring av spel och tjänster kännetecknen som gör intrång i Aktiebolaget Trav och Galopps ensamrätt till företagsnamnet. Utnyttjandet sker genom användning av dels varumärkesregistreringen, dels av ordmärkena TRAV & GALOPP och TRAV OCH GALOPP, ensamma eller som del i andra kännetecknen. Användningen sker i näringsverksamhet i Sverige och utgör känneteckensanvändning. Svenska Spel Sport & Casinos användning avser med företagsnamnet identiska, eller i vart fall i hög grad liknande kännetecknen, och sker i förhållande till identiska varor och tjänster som företagsnamnet är registrerat för.

Svenska Spel Sport & Casinos användning leder till en risk för förväxling med företagsnamnet, inbegripet en risk för att användningen leder till uppfattningen att det finns ett samband mellan Svenska Spel Sport & Casino och Aktiebolaget Trav och Galopp. Användningen strider mot Aktiebolaget Trav och Galopps ensamrätt till företagsnamnet enligt 1 kap. 8 § första stycket och 1 kap. 10 § första stycket 2 varumärkeslagen (förväxlingsrisk).

Företagsnamnet är känt inom en betydande del av omsättningskretsen i Sverige. Svenska Spel Sport & Casinos användning av identiska och liknande kännetecknen drar

utan skälig anledning otillbörlig fördel av eller är till skada för företagsnamnets särskiljningsförmåga och anseende. Användningen strider därför mot Aktiebolaget Trav och Galopps ensamrätt till företagsnamnet enligt 1 kap. 8 § första stycket samt 1 kap. 10 § första stycket 3 varumärkeslagen (anseendeskydd).

Med anledning av intrånget i Aktiebolaget Trav och Galopps ensamrätt föreligger förutsättningar att förbjuda Svenska Spel Sport & Casino att fortsätta med intrånget enligt 8 kap. 3 § varumärkeslagen. För att vitesförbudet ska vara verkningsfullt bör det fastställas till ett löpande vite om en miljon kronor för varje sjudagarsperiod förbudet överträds. I andra hand bör vitesbeloppet bestämmas till 25 miljoner kronor.

Yrkandet om fastställande av ersättningskyldighet

Aktiebolaget Trav och Galopp lider skada på grund av Svenska Spel Sport & Casinos användning, inklusive skada på företagsnamnets ursprungsangivelsefunktion.

Svenska Spel Sport & Casino ska betala skälig ersättning till Aktiebolaget Trav och Galopp för företagsnamnsintrånget samt ersättning för den ytterligare skada som intrånget har medfört enligt 8 kap. 4 § varumärkeslagen. Svenska Spel Sport & Casinos användning har skett uppsåtligen eller i vart fall av oaktsamhet. Under alla omständigheter är så fallet sedan den 27 oktober 2020, då Aktiebolaget Trav och Galopp tillsände Svenska Spel Sport & Casino ett brev i vilket Aktiebolaget Trav och Galopp påtalade sitt rättighetsinnehav och gjorde gällande att Svenska Spel Sport & Casino gör sig skyldigt till intrång. Även för det fall att utnyttjandet inte skulle anses ha begåtts med uppsåt eller oaktsamhet har Aktiebolaget Trav och Galopp likväl rätt till skälig ersättning för nyttjandet.

Svenska Spel Sport & Casino har bestritt att bolagets användning utgör ett intrång i Aktiebolaget Trav och Galopps rättigheter till företagsnamnet. Det råder följaktligen ovisshet om detta rättsförhållande, inbegripet frågan om Aktiebolaget Trav och Galopps rätt till skälig ersättning och ersättning för ytterligare skada för utnyttjandet.

Ovisshet råder således även rörande de subjektiva rekvisiten uppsåt och oaktsamhet. Ovissheten är till förfång för Aktiebolaget Trav och Galopp då osäkerheten rörande omfattningen av bolagets ensamrätt till företagsnamnet och Svenska Spel Sport & Casinos nyttjanden inverkar menligt på Aktiebolaget Trav och Galopps verksamhet och marknadskommunikation.

Fastställsetalan är lämplig och påkallad. Svenska Spel Sport & Casinos användning är i ett initialt skede och pågående. Mot bakgrund av den tid som kan förväntas löpa till dess att inträngsfrågan är avgjord går det i dagsläget inte att avgöra omfattningen av Svenska Spel Sport & Casinos utnyttjande, och därmed är det inte heller möjligt att precisera ett ersättningskrav. Det är, utöver nämnda utredningssvårigheter, vidare förenat med beaktansvärda kostnader att lägga fram utredning om alla omständigheter av betydelse för ett fullgörelseyrkande, vilket skulle påverka och betunga processen.

Svenska Spel Sport & Casino

Yrkandet om hävning

Termerna trav och galopp saknar särskiljningsförmåga eftersom uttrycken är beskrivande. Helhetsintrycket av varumärket skiljer sig också från företagsnamnet. Det föreligger ingen risk för förväxling mellan varumärket för varor respektive tjänster i klass 28 och 41 och företagsnamnet. Varumärket har därmed inte registrerats i strid med 2 kap. 8 § första stycket 2 jämte 2 kap. 9 § första stycket 1 varumärkeslagen. Detta stöds av Patent- och registreringsverkets (PRV) bedömning att det inte förelåg några hinder mot registrering av varumärket.

Företagsnamnet är inte känt inom en betydande del av omsättningskretsen i Sverige, eftersom det huvudsakligen är förkortningen ATG som kommuniceras som kännetecknen och kommersiellt ursprung för företagets verksamhet och tjänster. Varumärket består av Svenska Spel-koncernens koncernvarumärke (vinnarsymbolen) i

kombination med TRAV & GALOPP, som är beskrivande för spel på trav och galopp. Svenska Spel Sport & Casinos användning av varumärket, vilken är legitim, drar inte otillbörlig fördel av eller är till skada för företagsnamnets särskiljningsförmåga eller anseende. Någon förvärvad särskiljningsförmåga eller anseende har inte påvisats varför något otillbörligt utnyttjande inte skett eller riskerar att ske. Varumärkesregistreringen har därför inte skett i strid med 2 kap. 8 § första stycket 3 jämte 2 kap. 9 § första stycket 1 varumärkeslagen.

Orden TRAV & GALOPP är beskrivande för spel på trav och galopp och kan därför inte anses vara ägnade att uppfattas som någon annans företagsnamn. Registreringen har därför inte heller skett i strid med 2 kap. 10 § första stycket 1 varumärkeslagen.

Yrkandet om vitesförbud

Termerna trav och galopp saknar särskiljningsförmåga. Benämningen ”trav och galopp” i företagsnamnet är beskrivande för bolagets verksamhet. Aktiebolaget Trav och Galopp kan alltså inte åberopa någon ensamrätt till benämningen trav och galopp för spel på hästar. Eftersom benämningen trav och galopp saknar särskiljningsförmåga utgör inte Svenska Spel Sport & Casinos användning av varumärket eller orden TRAV & GALOPP eller trav och galopp (eller andra varianter av dessa ord) intrång i företagsnamnet. Helhetsintrycket av varumärket skiljer sig också från företagsnamnet.

För det fall Aktiebolaget Trav och Galopp skulle anses ha en ensamrätt, hindrar denna inte att Svenska Spel Sport & Casino i näringsverksamhet använder orden TRAV & GALOPP respektive trav och galopp eller annan variant av dessa ord, i syfte att ange utbjuden varas eller tjänsts art eller avsedda användning. Denna användning strider inte mot god affärssed eftersom den inte ger intryck av något affärsmässigt samband med Aktiebolaget Trav och Galopp och inte heller drar någon otillbörlig fördel av företagsnamnets särskiljningsförmåga eller renommé. Dessa är gängse termer för att beskriva sporten. Begreppet är inte ägnat att uppfattas som ett näringskännetecken som pekar ut en särskild näringsidkare utan som ett beskrivande begrepp.

Svenska Spel Sport & Casinos användning av varumärket eller av orden TRAV & GALOPP respektive trav och galopp eller annan variant av dessa ord utgör inte användning av ett kännetecken som liknar företagsnamnet. Företagsnamnet är inte heller känt inom en betydande del av omsättningskretsen i Sverige. Enligt vad som angivits ovan har Svenska Spel Sport & Casino skälig anledning till sin användning och drar inte otillbörlig fördel av eller är till skada för företagsnamnets särskiljningsförmåga och anseende.

Användningen strider därför inte mot Aktiebolaget Trav och Galopps ensamrätt till företagsnamnet enligt 1 kap. 10 § första stycket 2 eller 3 varumärkeslagen.

Svenska Spel Sport & Casinos användning utgör inte intrång i företagsnamnet, varför det saknas förutsättningar för meddelande av förbud enligt 8 kap. 3 § varumärkeslagen. Det finns inte anledning att förelägga om löpande vite. Ett fast vitesbelopp bör bestämmas till ett betydligt lägre belopp än 25 miljoner kronor. Ett vitesbelopp om en miljon kronor får anses skäligt i och för sig.

Yrkandet om fastställande av ersättningsskyldighet

Enligt vad som angetts ovan utgör Svenska Spel Sport & Casinos användning av varumärket eller orden TRAV & GALOPP eller trav och galopp (eller annan variant av dessa ord) för spel på hästar inte intrång i företagsnamnet.

För det fall Aktiebolaget Trav och Galopp skulle anses ha en ensamrätt till företagsnamnet eller orden ”trav och galopp” är Svenska Spel Sport & Casinos användning ändå tillåten enligt reglerna om begränsning av ensamrätten (se 1 kap. 11 § andra stycket varumärkeslagen).

Om Svenska Spel Sport & Casinos användning av varumärket ändå skulle anses utgöra intrång i företagsnamnet har användningen skett utan uppsåt eller oaktsamhet. PRV har

granskat ansökan utan att ha anfört några hinder mot registreringen och någon invändning har heller inte gjorts under den lagstadgade invändningsperioden. Någon rätt till ersättning för den ytterligare skada som intrånget inneburit föreligger därför inte.

Det har heller inte funnits anledning för Svenska Spel Sport & Casino att anta annat än att orden TRAV & GALOPP, respektive trav och galopp (eller annan variant av dessa ord) är föremål för frihållningsbehov och att de används som branschbegrepp bland spelföretagen. Även denna användning har alltså skett utan uppsåt eller oaktsamhet.

Svenska Spel Sport & Casinos användning kan därför inte ligga till grund för någon ersättningsskyldighet till Aktiebolaget Trav och Galopp på grund av företagsnamnsintrång.

UTVECKLING AV TALAN

Aktiebolaget Trav och Galopp

Omsättningskretsen

Den relevanta omsättningskretsen består av den svenska allmänheten över 18 år, inbegripet såväl faktiska som potentiella spelare på hästar. Omsättningskretsen får i förevarande fall anses ha en låg till normal uppmärksamhetsgrad.

Användning av speltjänster är vid en mindre insats inte en dyr tjänst och inte heller så komplex att en normalkonsument skulle rikta omfattande uppmärksamhet över tjänstens ursprung, kvalitet och övriga egenskaper, under förutsättning att den som tillhandahåller tjänster ger ett seriöst intryck. Med hjälp av de färdiga spelsystem som såväl Aktiebolaget Trav och Galopp som Svenska Spel Sport & Casino allra främst erbjuder och marknadsför – ”Harry Boy” och ”PIX!” – krävs ingen kunskap om trav-

eller galoppsport. Delar av omsättningskretsen är troligen fortfarande inte medveten om vad omregleringen av spelmarknaden innebär och har därför en låg uppmärksamhetsgrad, eftersom det tidigare bara funnits ett alternativ.

Köpet kan närmast likställas med köp av konsumentprodukter i dagligvaruhandeln, eller köp av mindre värden via e-handel. De närmare tvåtusen av Aktiebolaget Trav och Galopps spelombud utgörs primärt av tobaksaffärer, kiosker och mataffärer vars verksamhet bygger på den typen av transaktioner.

Särskilt om Aktiebolaget Trav och Galopps kännetecken

Aktiebolaget Trav och Galopp är innehavare av rätten till företagsnamnet genom registrering hos Bolagsverket. Företagsnamnet registrerades under den äldre lagen (1887:42) angående handelsregister, firma och prokura. Det framgår av övergångsbestämmelserna till den nya firmalagen (974:156) att den nya lagen ska tillämpas även på firmor som registrerats före ikraftträdandet. Nu gällande lagen om företagsnamn (2018:1653) skiljer inte på olika slags företagsnamn utan företagsnamnet ska tillerkännas det skydd som följer av lagen. Företagsnamnet har använts som kännetecken för Aktiebolaget Trav och Galopps verksamhet under nästan femtio års tid och används alltjämt idag. Vid bedömningen av företagsnamnets särskiljningsförmåga ska beteckningen ”aktiebolaget” bortses från. Det är ordkombinationen ”Trav och Galopp” som besitter företagsnamnets särskiljningsförmåga och som utgör grunden för bedömningen av Aktiebolaget Trav och Galopps ensamrätt. Genom den omfattande användningen har företagsnamnet förvärvat en förstärkt grad av särskiljningsförmåga.

Den långvariga och omfattande användningen av företagsnamnet, med särskilt beaktande av att användningen skett inom ramen för Aktiebolaget Trav och Galopps tidigare monopolställning, har medfört att företagsnamnet har förvärvat en förstärkt grad av särskiljningsförmåga och att företagsnamnet är känt inom en betydande del av omsättningskretsen i Sverige. Särställningen inom det tidigare spelmonopolet har

bidragit till en uppfattning av Aktiebolaget Trav och Galopp som en seriös, trygg och legitim aktör inom spelbranschen.

Trots att Aktiebolaget Trav och Galopp i stor utsträckning använder sig av det sekundära näringskännetecknet och varumärket ATG är företagsnamnet primär avsändare av en stor del av företagets marknadsföring. Företagsnamnet anges i en betydande del av kommunikationen såsom kommersiell avsändare och rättighetsinnehavare, till exempel på hemsidan ATG.se, i sociala medier, på reklamaffischer och i reklamfilmer. Det föreligger dessutom en naturlig koppling mellan förkortningen ATG och företagsnamnet. Omsättningskretsen associerar även användningen av ATG till företagsnamnet.

Ordkombinationen TRAV OCH GALOPP är ett kännetecken skapat och skyddat av Aktiebolaget Trav och Galopp. Det beskriver inte den aktuella spelverksamheten som omfattar skilda typer av ”spel på hästar” och andra typer av speltjänster och kan inte anses utgöra något begrepp som får användas kommersiellt såsom kännetecken eller del i kännetecken av andra än Aktiebolaget Trav och Galopp. Företagsnamnet besitter ursprunglig särskiljningsförmåga och ordkombinationen TRAV OCH GALOPP har ett självständigt skydd gentemot andras användning av ordkombinationen som kännetecken i näringsverksamhet. Kombinationer av ord som enskilt saknar särskiljningsförmåga kan tillsammans ge upphov till ett kännetecken med erforderlig särskiljningsförmåga.

Aktiebolaget Trav och Galopp hävdar inte ensamrätt till orden ”trav”, ”och”, eller ”galopp” vid beskrivande användning, utan endast ordkombinationen när den används som ett kännetecken. Det finns inget frihållningsbehov för ordkombinationen TRAV OCH GALOPP som kännetecken. Trav och galopp är två helt olika grenar inom hästsport och det finns inga kombinationstävlingar i någon relevant utsträckning. Båda sporterna faller in under de beskrivande samlingsbegreppen ”hästsport”, ”hästkapplöpning” och ”bansport”. Det korrekta samlingsbegreppet på sådana vadslagningsspel som erbjuds är ”spel på hästar” eller ”vadhållning på hästar”.

Internationellt benämns sporterna som ”Horse racing” eller ”Racing”, vilket även är hur internationella spelbolag rubricerar de spel som erbjuds på hästar. ”Trav och Galopp” är inte en nödvändig ordkombination för spelbolag att använda som kännetecken för sina produkter. Ordkombinationen är endast sedvanlig inom spelområdet på grund av Aktiebolaget Trav och Galopps långvariga inarbetning av sitt företagsnamn.

Även andra spelbolags användning av ”Trav & Galopp” respektive ”TRAV OCH GALOPP” utgör obehörig känneteckensanvändning.

Svenska Spel Sport & Casinos användning

Svenska Spel Sport & Casino utnyttjar företagsnamnet i sin marknadsföring, i en mängd olika marknadsföringskanaler och genom användning av flera alternativa kännetecken. Bolaget använder varumärket såsom det är registrerat i dess figurativa utförande, men även orddelen TRAV & GALOPP ensamt och i kombination med andra ordelement. All användning sker i förhållande till Svenska Spel Sport & Casinos nylanserade konkurrerande tjänster och produkter för spel på hästar, vilka direkt korresponderar med Aktiebolaget Trav och Galopps användning och registrerade verksamhetsbeskrivning. Användningen sker i syfte att profitera på Aktiebolaget Trav och Galopps långvariga och omfattande investeringar i företagsnamnet, dess särskiljningsförmåga och det anseende som är förknippat med företagsnamnet.

Svenska Spel Sport & Casinos intrångsgörande användning sker bland annat på bolagets hemsida, spela.svenskaspel.se, i flertalet reklamfilmer som visas såväl på nationell tv som i digitala kanaler, i sociala medier, i tidningsannonser och i Svenska Spel Sport & Casinos webbsända hästsportprogram ”Studio Trav &/och Galopp”. Intrång sker också genom Svenska Spel Sport & Casinos spelombud.

Till exempel används TRAV & GALOPP i en knapp på hemsidan bland övriga varumärken på spel som tillhandahålls, såsom Stryktipset, Måltipset och Oddset.

Ordkombinationen används isolerat, helt utan den rödvita logotypen som är en del av varumärkesregistreringen. Vidare används stora bokstäver för T och G vilket indikerar att fråga är om ett varumärke. Detta förstärks av att ”Trav & Galopp” listas jämte Svenska Spel Sport & Casinos andra spelvarumärken.

Kombinationen ”Studio Trav &/och Galopp” används för Svenska Spel Sport & Casinos webbsända hästsportprogram. I introduktionen till samtliga avsnitt visas animeringar av varumärkesregistreringen och isolerat orden TRAV & GALOPP. I sändningarna använder sig programledaren av kännetecknen ”Svenska Spel Studio Trav och Galopp”, ”Svenska Spel Trav och Galopp” och ”Studio Trav och Galopp”.

Reklamfilmerna på nationell tv och YouTube avslutas med en röst som läser ”FRÅN SVENSKA SPEL. TRAV & GALOPP” med en tydlig meningsbrytning, eller paus, före ”TRAV & GALOPP”. Reklamfilmerna inbegriper alltså både användning av varumärkesregistreringen och ordmärket ”TRAV & GALOPP” ensamt.

Ordmärket används också på Svenska Spel Sport & Casinos Twitterkonto ”@Travgalopp” där ”Trav & Galopp” skrivs ut jämte företagsnamnet Svenska Spel Sport & Casino. Twitterkontot beskrivs explicit som ”Trav & Galopp's officiella Twitter-konto”. I den streaminglänk som publicerats på Twitterkontot marknadsförs tjänsten under kännetecknet ”Trav och Galopp”. Tjänsten beskrivs ytterligare som ”Välkommen till Trav och Galopp hos Svenska Spel”, varvid versaler används för T och G.

Svenska Spel Sport & Casino använder även varumärkesregistreringen och kännetecknet Trav & Galopp/Trav och Galopp i sin mobilapplikation ”Sport & Casino”.

Svenska Spel Sport & Casinos intrångsgörande handlingar sker även via de sportombud som erbjuder Svenska Spel Sport & Casinos produkter i fysiska butiker. Svenska Spel Sport & Casino ställer krav på att sportombuden ska exponera bolagets

produkter och dess kampanjmaterial. En mycket stor andel av Aktiebolaget Trav och Galopps spelombud är även Svenska Spel Sport & Casinos spelombud. Hos spelombuden möts kunderna av båda bolagens spelprodukter och marknadsföring av dessa, sida vid sida eller sammanblandat, vilket medför en risk för förväxling.

Vid en sökning på Google framgår att Svenska Spel Sport & Casino valt att marknadsföra ”Trav och Galopp” som ett kännetecken.

Svenska Spel Sport & Casino

Omsättningskretsen

Omsättningskretsen består av faktiska och potentiella spelare på trav och/eller galopp ur den svenska allmänheten över 18 år.

Spel på trav och/eller galopp förutsätter generellt viss kunskap och intresse hos den som spelar. Även omständigheten att det nu finns flera spelbolag som tillhandahåller spel på trav och/eller galopp kräver uppmärksamhet hos omsättningskretsen.

Särskilt om Aktiebolaget Trav och Galopps kännetecken

Företagsnamnet registrerades den 9 maj 1973. Omständigheten att företagsnamnet registrerades under 1887 års lag måste beaktas vid bestämmandet av skyddsomfånget. Benämningen ”trav och galopp” saknar särskiljningsförmåga för den angivna verksamhetsbeskrivningen. Det finns inga alternativa termer för att beskriva trav och galopp på svenska. Uttrycket måste därmed anses beskriva varornas och tjänsternas art.

Det bestrids att företagsnamnet har en förstärkt särskiljningsförmåga. Aktiebolaget Trav och Galopp använder företagsnamnet endast i begränsad omfattning, i stället används förkortningen ATG. På Aktiebolaget Trav och Galopps hemsida används till

exempel genomgående ATG vid beskrivning av bolaget. Detsamma gäller användning i marknadskommunikation och på sociala medier. Det bestrids också att företagsnamnet genom en ”naturlig koppling” till förkortningen ATG har fått en förstärkt särskiljningsförmåga.

Det bestrids även att ett anseende är knutet till företagsnamnet. Aktiebolaget Trav och Galopp har inte visat att företagsnamnet använts annat än för att uppfylla formaliakrav varigenom man associationsrättsligt identifierar företaget i privat- och offentligrättsliga sammanhang. Den användningen innebär inte att ett anseende har upparbetats. Svenska Spel Sport & Casino kan därmed inte anses otillbörligt dra fördel av ett anseende knutet till företagsnamnet.

Särskilt om Svenska Spel Sport & Casinos varumärke

Varumärket består av benämningen TRAV & GALOPP, som utgör beskrivande element, samt vinnarsymbolen, som tillsammans med flaggfiguren och färgkomponenterna är särskiljande för Svenska Spel Sport & Casino.

Vinnarsymbolen har en stark igenkänning på marknaden. Symbolen ingår genomgående i Svenska Spel Sport & Casinos figurmärken och förekommer självständigt i bolagets kommunikation, bland annat används symbolen av samtliga bolagets spelombud. Enligt en undersökning som Svenska Spel Sport & Casino låtit göra bland ett representativt urval av den svenska allmänheten i åldern 18–75 år känner 86 procent av respondenterna spontant igen symbolen och förknippar den med Svenska Spel.

Svenska Spel Sport & Casinos användning

Svenska Spel Sport & Casino började använda benämningen TRAV & GALOPP den 21 september 2020, efter att registrering erhållits. Benämningen används endast i beskrivande syfte för att ange för kunderna att man erbjuder spelvarianter på trav- och

galopplopp. Anledningen till att det aktuella varumärket valdes var för att Svenska Spel Sport & Casino avsåg att utnyttja de termer som är gängse inom branschen för att omsättningskretsen på ett enkelt och snabbt sätt skulle kunna identifiera den aktuella typen av spel på hästar hos bolaget.

Svenska Spel Sport & Casino använder på samma sätt andra beskrivande termer som bingo, casino, poker m.fl. För att särskilja dessa generiska termer från andra spelbolags erbjudanden använder Svenska Spel Sport & Casino vinnarsymbolen eller i kombination med ”Svenska Spel”.

Även andra aktörer använder orden ”trav och galopp” för att beskriva sina speltjänster, t.ex. Unibet och Betsson. Spelinspektionen hänvisar också på sin hemsida till trav och galopp i en presentation av olika spelformer som vadhållning. I betänkandet Hästnäringens finansiering på den omreglerade spelmarknaden (SOU 2020:64) hänvisas genomgående till ”trav- och galoppsporten”.

När Svenska Spel Sport & Casino använder varumärket framgår det kommersiella ursprunget tydligt. När varumärket används på Svenska Spel Sport & Casinos hemsida framgår märkets kommersiella ursprung dels genom webbadressen, dels genom den framträdande användningen av vinnarsymbolen.

Avseende användning av varumärket i reklamfilmerna på YouTube sker denna på den egna YouTubekanalen ”Svenska Spel Sport & Casino” med en tydlig hänvisning till bolaget som reklamavsändare och vinnarsymbolen. Reklamfilmerna avser dessutom marknadsföring av spelet ”PIX!”, ett kännetecken som har ansökts av Svensk Spel Sport & Casino och som endast används av Svenska Spel Sport & Casino.

Vad gäller användningen av varumärket på Svenska Spel Sport & Casinos webbsända program Studio Trav & Galopp tillhandahålls programmet via Svenska Spel Sport & Casinos hemsida alternativt via Svenska Spel Sport & Casinos YouTubekanal. Det

sker en framträdande hänvisning till vinnarsymbolen. Vid sändningarna av programmen anges också alltid Svenska Spel Sport & Casino som avsändare.

BEVISNING

Aktiebolaget Trav och Galopp har åberopat skriftlig bevisning i form av bland annat årsredovisningar, marknadsföringsmaterial, marknadsundersökningar, utdrag från hemsidor, bilder på spelkvitton och skärmdumpar från Swish-betalningar. Fotografier från spelombud och reklamfilmer har också åberopats.

På Aktiebolaget Trav och Galopps begäran har vittnesförhör hållits med:

- L.A, f.d. informationschef, numera konsult, på Aktiebolaget Trav och Galopp
- M.H, Senior Communication Officer på Aktiebolaget Trav och Galopp
- L.W, Head of Analytics på Aktiebolaget Trav och Galopp
- S.A, Chief Of Innovation & Future Affairs på Aktiebolaget Trav och Galopp (f.d. marknadschef)
- P.L, Head of Horse Betting Marketing på Aktiebolaget Trav och Galopp
- P.M, Manager B2B Sales Operation på Aktiebolaget Trav och Galopp
- L.K, Head of Internal Communication på Aktiebolaget Trav och Galopp
- A.E, redovisningschef på Aktiebolaget Trav och Galopp
- H.L, Vinnarambassadör för Aktiebolaget Trav och Galopp och f.d. tv-kommentator
- N.A, Senior Client Director på mediebyrån Wavemaker
- A.W, Senior Key Account Manager på Retriever Sverige AB

På Aktiebolaget Trav och Galopps begäran har det vidare hållits förhör med partssakkunniga P.S, Managing Director och grundare av Brand Eye AB, som har genomfört de marknadsundersökningar bolaget har åberopat i målet.

Svenska Spel Sport & Casino har åberopat skriftlig bevisning i form av bland annat granskningspromemorior från PRV, marknadsundersökningar, utdrag från andra svenska spelbolags hemsidor, utdrag från Näringslivsregistret och varumärkesregistret och utdrag från Aktiebolaget Trav och Galopps årsredovisningar.

På Svenska Spel Sport & Casinos begäran har vittnesförhör hållits med:

- E.R, marknadsansvarig Sport, Brand manager för Trav & Galopp, Svenska Spel Sport & Casino
- M.J, partneransvarig och försäljningsansvarig retail, Svenska Spel Sport & Casino
- J.B, chef för kund- och partnerservice, Svenska Spel Sport & Casino och AB Svenska Spels affärsområde Tur
- P.C, produktchef Sport, Svenska Spel Sport & Casino
- A.S, senior marknadsanalytiker, AB Svenska Spel
- H.H, produktchef Trav & Galopp, Svenska Spel Sport & Casino

På Svenska Spel Sport & Casinos begäran har det vidare hållits förhör med partssakkunniga P.R på Brand Value Group Research, som har genomfört de marknadsundersökningar Svenska Spel Sport & Casino har åberopat i målet.

DOMSKÄL

Inledande anmärkningar

Domstolen kommer inledningsvis att pröva frågan om varumärkesregistreringen ska hävas. Domstolen kommer därefter att pröva om Svenska Spel Sport & Casino har gjort intrång i Aktiebolaget Trav och Galopps ensamrätt att använda företagsnamnet

som varukännetecken och därför vid vite ska förbjudas att använda varumärket och uttrycken ”trav & galopp” och ”trav och galopp” på sätt som skett enligt domsbilaga 1. Om domstolen kommer fram till att Svenska Spel Sport & Casino har gjort varumärkesintrång ska domstolen även ta ställning till yrkandet om fastställande av ersättningsskyldighet.

I målet aktualiseras det så kallade korsvisa skyddet, som ger ett automatiskt skydd för näringskännetecken som varukännetecken och vice versa. Att ett registrerat företagsnamn som används i näringsverksamhet kan utgöra hinder för registrering av ett varumärke följer av 2 kap. 9 § 1 med hänvisning till 2 kap. 8 § första stycket 1–3 varumärkeslagen. Att innehavaren av ett företagsnamn har ensamrätt till detta som varukännetecken följer av 1 kap. 8 § första stycket varumärkeslagen. När det, som i förevarande fall, görs gällande att ett registrerat företagsnamn utgör hinder för registrering av ett varumärke och att användningen av varukännetecken gör intrång i rätten till ett företagsnamn är det alltså bestämmelserna i varumärkeslagen som ska tillämpas i såväl hävningsfrågan som i intrångsfrågan.

Även om företagsnamnsrätten inte på samma sätt som varumärkesrätten är harmoniserad på EU-nivå, hamnar alltså frågor rörande företagsnamn genom det korsvisa skyddet inom det harmoniserade området. Även på det rent företagsnamnsrättsliga området har dock ofta ledning hämtats från varumärkesrätten och EU-domstolens praxis, eftersom det under lång tid varit en allmän utgångspunkt att de känneteckensrättsliga reglerna om skydd för näringskännetecken och varukännetecken bör samordnas i så hög grad som möjligt, se bl.a. prop. 2009/10:225 s. 350 och prop. 2017/18:267 s. 204.

Hävningssyrkandet

Rättsliga utgångspunkter m.m.

Ett varumärke får enligt 3 kap. 1 § första stycket 1 och 2 varumärkeslagen hävas om det har registrerats i strid med varumärkeslagen och registreringen fortfarande strider mot lagen. Av 2 kap. 8 § första stycket 2 samma lag följer att ett varumärke inte får registreras om varumärket är identiskt med eller liknar ett äldre varukännetecken för varor eller tjänster av samma eller liknande slag, om det finns en risk för förväxling, inbegripet risken för att användningen av varumärket leder till uppfattningen att det finns ett samband mellan den som använder varumärket och innehavaren av varukännetecknet. Inte heller får ett varumärke registrerats om det är identiskt med eller liknar ett äldre varukännetecken som är känt inom en betydande del av omsättningskretsen, och användningen av varumärket utan skälig anledning skulle dra otillbörlig fördel av eller vara till skada för varukännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende, oavsett om användningen avser varor eller tjänster av samma, liknande eller annat slag (2 kap. 8 § första stycket 3 varumärkeslagen). Som redan konstaterats gäller dessa hinder för registrering enligt 2 kap. 9 § 1 varumärkeslagen på motsvarande sätt i fråga om ett registrerat företagsnamn som används i näringsverksamhet. Hinder mot registrering av ett varumärke föreligger också enligt lagens 2 kap. 10 § 1 om det innehåller eller består av något som är ägnat att uppfattas som någon annans företagsnamn.

Aktiebolaget Trav och Galopp har gjort gällande att samtliga de ovan nämnda registreringshindren är för handen. Det räcker dock att ett av dem föreligger för att hävning ska ske. Domstolen kommer att pröva de påstådda hindren i den ordning som de är angivna ovan och således inleda med att bedöma förväxlingsrisken mellan företagsnamnet och varumärket.

Det relevanta vid förväxlingsbedömningen är om det finns en förväxlingsrisk rörande det kommersiella ursprunget, dvs. en risk att allmänheten uppfattar att varorna eller

tjänsterna i fråga kommer från samma företag eller i förekommande fall från företag med ekonomiska band (se bl.a. EU-domstolens dom den 29 september 1998, Canon, C-39/97, EU:C:1998:442, punkten 30 och NJA 2003 s. 163). Enbart en association mellan två varumärken som allmänheten skulle kunna göra genom att det föreligger en överensstämmelse mellan deras begreppsinnehåll är inte i sig tillräckligt för att anse att det föreligger en risk för förväxling (EU-domstolens dom den 11 november 1997, Sabel, C-251/95, EU:C:1997:528, punkten 26).

EU-domstolen har avseende ordmärken slagit fast att det vid en förväxlingsbedömning ska göras en helhetsbedömning mot bakgrund av samtliga relevanta faktorer, innefattande märkenas likhet, varu- och tjänsteslagslikhet, det äldre kännetecknets särskiljningsförmåga och övriga relevanta omständigheter. Helhetsbedömningen förutsätter ett visst samspel mellan de faktorer som beaktas. En hög grad av likhet mellan kännetecknen kan alltså väga upp skillnader mellan varuslagen och vice versa. Se bl.a. EU-domstolens dom den 22 juni 1999, Lloyd Schuhfabrik Meyer, C-342/97, EU:C:1999:323, punkterna 17–21). På likande sätt är det vid förväxlingsbedömningen mellan två företagsnamn känneteckenslikheten och likheten avseende de verksamheter som företagsnamnen används för (branschlighet) som samspelar. När, som i förevarande fall, ett varumärke påstås vara förväxlingsbart med ett företagsnamn och varu- och tjänsteslagslikhet ställs mot branschlighet bedöms om varumärket avser varor eller tjänster med anknytning till den bransch där företagsnamnet används (jfr SOU 2001:26 s. 369 f., NJA 1990 s. 469 och Patent- och marknadsöverdomstolens beslut den 18 februari 2019 i ärende nr PMÖÄ 7478-18).

När det gäller det äldre kännetecknets särskiljningsförmåga, dvs. möjligheten att särskilja innehavarens varor, tjänster eller – när det gäller företagsnamn – verksamhet från andras, har EU-domstolen konstaterat att ju starkare särskiljningsförmåga det äldre kännetecknet har, desto större är risken för förväxling (se bl.a. Sabel, punkten 24). Vad som snarast avses är att ett kännetecken som har en hög särskiljningsförmåga åtnjuter ett mer omfattande skydd än ett kännetecken med lägre särskiljningsförmåga,

dvs. åtnjuter ett större skyddsomfång (jfr Canon, punkten 18 och Bernitz m.fl., Immaterialrätt och otillbörlig konkurrens, 15 uppl., Jure, 2020, s. 293).

Särskiljningsförmågan kan vara inneboende (ursprunglig) eller förvärvad. Enligt EU-domstolens praxis ska vid fastställandet av ett varumärkes särskiljningsförmåga göras en helhetsbedömning av om varumärket lämpar sig som identifikationsmedel för att fastställa att de varor och tjänster med avseende på vilka det har registrerats kommer från ett visst företag. Hänsyn ska bland annat tas till varumärkets inneboende egenskaper, inbegripet om det saknar deskriptiva element om de varor eller tjänster med avseende på vilka det har registrerats, den marknadsandel som varumärket innehar, hur ofta, hur länge och på hur stort geografiskt område det har använts, hur stora investeringar som har gjorts för att marknadsföra det, den andel av omsättningskretsen som tack vare varumärket kan ange att varan kommer från ett visst företag samt yttranden från handelskammare och andra yrkessammanslutningar (se bl.a. EU-domstolens dom den 4 maj 1999, Windsurfing Chiemsee, C-108/97 och C-109/97, EU:C:1999:230, punkterna 49 och 51). På liknande sätt stadgas i 2 kap. 1 § andra stycket lagen (2018:1653) om företagsnamn att om ett företagsnamn enbart består av en allmän benämning på verksamhetens art eller på en i verksamheten utbjuden vara eller tjänst eller enbart utgörs av ett allmänt använt Ortsnamn eller liknande, ska företagsnamnet i och för sig inte anses ha särskiljningsförmåga. Vid bedömningen av om ett företagsnamn har särskiljningsförmåga ska dock enligt paragrafen hänsyn tas till den tid och omfattning som företagsnamnet har använts, vilket tar sikte på att särskiljningsförmåga kan förvärfvas. Det slås också fast att om en beteckning för den bolagsform eller föreningsform det rör sig om (t.ex. aktiebolag, eller dess förkortning) ingår i företagsnamnet så ska denna bortses ifrån vid bedömningen av särskiljningsförmågan.

Omsättningskretsen, dvs. den potentiella kundkretsen för en vara eller tjänst, är alltså relevant för bedömningen av särskiljningsförmågan. Även vid bedömningen av förväxlingsrisken är omsättningskretsen relevant och det intryck en som en genomsnittskonsument tagen ur denna grupp är avgörande för om en förväxlingsrisk

ska anses föreligga. Enligt praxis förväntas genomsnittskonsumenten vara normalt informerad och skäligen uppmärksam och upplyst, även om uppmärksamhetsgraden kan variera beroende på vilken kategori av varor eller tjänster det är fråga om (se bl.a. Lloyd Schuhfabrik Meyer, punkterna 25 och 26).

För att göra en korrekt förväxlingsbedömning måste Patent- och marknadsdomstolen inledningsvis slå fast den relevanta omsättningskretsen och genomsnittskonsumentens uppmärksamhetsgrad. Domstolen kommer därefter att bedöma Aktiebolaget Trav och Galopps särskiljningsförmåga för att avslutningsvis göra en helhetsbedömning av förväxlingsrisken mellan företagsnamnet och varumärket. Om förväxlingsrisk finns ska varumärket hävas.

Omsättningskretsen och genomsnittskonsumenten

Parterna är överens om att omsättningskretsen utgörs av den svenska allmänheten över 18 år, inbegripet såväl faktiska som potentiella spelare på hästar. Patent- och marknadsdomstolen instämmer i den bedömningen.

När det gäller uppmärksamhetsgraden hos genomsnittskonsumenten har Aktiebolaget Trav och Galopp gjort gällande att den är låg till normal. I sammanhanget har bolaget framhållit att det faktum att det finns färdiga spelsystem gör att konsumenten inte behöver vara insatt i trav- eller galoppsporten för att kunna spela samt att de aktuella spelarna många gånger endast satsar ett lågt belopp. Bolaget har även gjort gällande att delar av omsättningskretsen sannolikt inte känner till omregleringen av spelmarknaden utan alltjämt utgår från att det finns ett statligt monopol.

Domstolen konstaterar att de i målet aktuella tjänsterna är spel med pengar som insats, låt vara att det finns färdiga spelprodukter. Spel med pengar som insats kan enligt domstolen inte jämföras med dagligvaror som köps utan större eftertanke. Det finns flera olika produkter att välja mellan och utgångspunkten är att spelare väljer produkt, de hästar de vill satsa på och vilket belopp de vill spela för. Domstolen bedömer att

graden av uppmärksamhet hos genomsnittskonsumenten under dessa omständigheter är normal.

Bedömningen av om det finns en förväxlingsrisk ska följaktligen göras med utgångspunkt i uppfattningen hos en normalt informerad och skäligen uppmärksam person ur den svenska allmänheten över 18 år, inbegripet såväl faktiska som potentiella spelare på hästar.

Det äldre kännetecknets särskiljningsförmåga

Vad gäller särskiljningsförmågan hos Trav och Galopp, konstaterar domstolen inledningsvis att företagsnamnet är registrerat och att registreringen inte är ifrågasatt i målet. Genom registreringen presumeras företagsnamnet ha en viss grad av särskiljningsförmåga. Domstolen bedömer att genomsnittskonsumenten får anses uppfatta trav och galopp (i gemener) som beskrivande termer som associerar till hästsport, och i vissa fall till spel på hästar. Domstolen bedömer dock att genomsnittskonsumenten inte uppfattar Trav och Galopp som ett generiskt begrepp för vadhållning på hästar (vilket ingår i verksamheten som företagsnamnet kännetecknar). Ord som ”spel” eller ”vadhållning” ingår inte i företagsnamnet och någon kombinationssport benämnd trav och galopp finns inte att spela på, utan det är fråga om två skilda grenar inom hästsporten. Sammantaget finner domstolen därför att företagsnamnet som helhet har viss ursprunglig särskiljningsförmåga, trots att det finns ett samband med verksamhetens art. Den ursprungliga särskiljningsförmågan får dock anses svag.

Företagsnamnet registrerades år 1973 och är alltjämt i bruk. Det har alltså använts under en mycket lång tid. Av bevisningen är det utrett att företagsnamnet har använts i Aktiebolaget Trav och Galopps sedvanliga affärsverksamhet, såsom i avtal, fakturor etc., i offentligt tryck såsom i statliga utredningar samt vid sponsringsåtgärder och i PR. Vidare är det visat att företagsnamnet använts i bolagets marknadsföring, såsom i reklamfilmer på tv och webben, i sociala medier, på digitala skärmar i affärscentrum

och i tidningsannonser. Domstolen konstaterar att företagsnamnet i dessa sammanhang ofta har haft en förhållandevis undanskymd placering. I reklamfilmerna anges företagsnamnet först i slutet och då under kort tid och i liten text i bildens nedkant, för att ange innehavaren av upphovsrätten till filmen samt obligatoriska uppgifter om t.ex. åldersgräns och kontaktuppgifter till stödlinjen. I marknadsföringen är det i stället varumärket ATG tillsammans med varumärken för specifika spelprodukter såsom Harry Boy eller V75 som framhålls. Av de analyser av reklamfilmernas spridning som är ingivna i målet och utifrån de uppgifter som lämnats av N.A framgår dock att reklamfilmerna har fått en mycket omfattande spridning. Aktiebolaget Trav och Galopp har också visat att bolaget lagt ner avsevärda belopp på sin marknadsföring. A.W, som har undersökt företagsnamnets exponering i redaktionell text och i andra obetalda sammanhang i svensk media sedan 2015, har i förhör uppgett att ”AB Trav och Galopp” eller ”Aktiebolaget Trav och Galopp” har förekommit på en normal nivå.

Av den skriftliga bevisningen och genom förhöret med P.M har därtill framkommit att företagsnamnet använts och fått en mycket stor spridning genom att det finns tryckt på baksidan av de spelkvitton som genereras vid varje spel hos ombud eller på trav- eller galoppbanan. Utredningen visar att antal spelkvitton uppgick till drygt 84 miljoner 2006 och till drygt 47 miljoner 2018. Även om antal fysiska spelkvitton till följd av digitaliseringen går ner rör det sig om ett mycket stort antal spelkvitton. Av utredningen framgår vidare att ett mycket stort antal Swish-betalningar har gjorts till Aktiebolaget Trav och Galopp under perioden 2017–2021 och att företagsnamnet exponeras tydligt vid varje sådan betalning.

Domstolen bedömer att Aktiebolaget Trav och Galopp har visat att företagsnamnet har exponerats i mycket stor utsträckning och under en lång tid. Den särskiljningsförmåga som Trav och Galopp genom denna långvariga och omfattande användning har förvärvat medför enligt domstolen att företagsnamnet uppnått en normal grad av särskiljningsförmåga. Aktiebolaget Trav och Galopp har dock inte visat att företagsnamnet har nått en sådan kännedomsgrad att det är aktuellt med ett skydd

oberoende av förväxlingsrisk och oavsett varu- eller tjänsteslagsliket (anseendeskydd). Domstolen gör härvid bedömningen att företagsnamnet inte kan dra nytta av den kännedom som finns om bolagets varumärke ATG.

Förväxlingsbedömning

Domstolen konstaterar inledningsvis att Aktiebolaget Trav och Galopp enligt sin verksamhetsbeskrivning ska tillhandahålla spel om pengar och andra vinster med ett värde i pengar för att främja trav- och galoppsporten. Svenska Spel Sport & Casinos varumärke är registrerat för bland annat leksaker, spel, lottsedlar och lotter (tryckta) i klass 28 och för vadhållningsverksamhet och anordnande av lotterier m.m. i klass 41. Det står därför enligt domstolen klart att varumärket avser varor och tjänster med anknytning till Aktiebolaget Trav & Galopps verksamhetsföremål och att det råder i det närmaste identitet mellan de varor och tjänster som Aktiebolaget Trav & Galopp erbjuder och de som varumärket är registrerat för.

Vid bedömningen av likheten mellan kännetecknen som sådana beaktas visuell, fonetisk och begreppsmässig likhet. Liksom vid bedömning av särskiljningsförmåga bortses vid bedömningen från beteckningar för bolagsformen såsom ”aktiebolaget”. Utgångspunkten vid bedömningen av likheten mellan företagsnamnet och varumärket blir således ”Trav och Galopp” respektive varumärket.

Helhetsbedömningen av förväxlingsrisken ska grunda sig på det helhetsintryck som kännetecknen ger, bland annat med hänsyn till deras särskiljande och dominerande beståndsdelar. Genomsnittskonsumenten uppfattar vanligtvis ett varumärke som en helhet och ägnar sig inte åt att undersöka dess olika detaljer, vilket i och för sig inte utesluter att det helhetsintryck som den relevanta målgruppen behåller i minnet av ett sammansatt kännetecken under vissa förhållanden kan domineras av en eller flera av dess delar. (Se bl.a. EU-domstolens dom den 28 april 2004, C-3/03 P, Matratzen Concord, EU:C:2004:233, punkterna 29 och 32.)

I förevarande fall är orddelen i Svenska Spel Sport & Casinos varumärke identisk med den relevanta delen av företagsnamnet, med undantag av att varumärket till skillnad från företagsnamnet innehåller ett ”&”-tecken i stället för ”och” utskrivet mellan orden ”trav” och ”galopp”. Att orden i varumärket är skrivet i vitt med versaler och i ett visst, relativt ordinärt, typsnitt och att &-tecknet är understruket bidrar inte till att särskilja varumärket från företagsnamnet på något relevant sätt. Orden är också fonetiskt identiska. Varumärket innehåller även figurativa element bestående av Svenska Spel-koncernens röda vinnarsymbol och en vimpel i grönt. Vimpeln har ett rudimentärt utförande och fungerar snarast som en bakgrund och inramning till orddelen av varumärket, som framhäver denna ytterligare. Utredningen visar att vinnarsymbolen har en stark särskiljningsförmåga och att genomsnittskonsumerten kopplar den till Svenska Spel. Vinnarsymbolen utgör en något mindre del av varumärket och är positionerad en bit ifrån orddelen. Även om vinnarsymbolen är framträdande bedömer domstolen att orddelen utgör varumärkets dominerande del. Det helhetsintryck genomsnittskonsumerten behåller i minnet är att det följaktligen är fråga om två framträdande beståndsdelar varav orddelen är mest dominerande. Domstolen bedömer att detta leder till att det finns en risk för att genomsnittskonsumerten får uppfattningen att det finns ett kommersiellt samband mellan Aktiebolaget Trav & Galopp och Svenska Spel Sport & Casino, exempelvis ett samarbete i någon form dem emellan. Figurelementen i varumärket bidrar inte heller till att det föreligger någon begreppsmässig skillnad mellan de båda kännetecknen. Det föreligger därför förväxlingsrisk i varumärkeslagens mening.

Varumärkesregistreringen ska hävas

Patent- och marknadsdomstolen har funnit att varumärket är förväxlingsbart med företagsnamnet. Varumärkesregistreringen strider därför mot registreringshindret i 2 kap. 8 § första stycket 2 varumärkeslagen. Följaktligen ska varumärkesregistreringen i enlighet med Aktiebolaget Trav och Galopps yrkande hävas enligt 3 kap. 1 § varumärkeslagen.

Vid denna utgång finner Patent- och marknadsdomstolen inte skäl att pröva om varumärkesregistreringen ska hävas på någon av de övriga grunder som Aktiebolaget Trav och Galopp har gjort gällande i målet. Domstolen övergår i stället till att pröva om Svenska Spel Sport & Casinos användning enligt domsbilaga 1 utgör intrång i Aktiebolaget Trav och Galopps ensamrätt till företagsnamnet.

Intrångsyrkandet

Rättsliga utgångspunkter m.m.

Det är i målet ostridigt att Svenska Spel Sport & Casino i näringsverksamhet använt dels det registrerade varumärket, dels orden ”trav & galopp” respektive ”trav och galopp” i olika utföranden och med olika tillägg på sätt som framgår av domsbilaga 1.

Aktiebolaget Trav och Galopp har, mot Svenska Spel Sport & Casinos bestridande, påstått att användningen varit känneteckensrättslig, och inte endast utgjort en uppgift om en vara eller tjänst avsedda användning i enlighet med god affärssed, samt att användningen både leder till en risk för förväxling med företagsnamnet och utan skäl原因 drar otillbörlig fördel av eller är till skada för företagsnamnets särskiljningsförmåga och anseende. När det gäller det senare har domstolen i samband med bedömningen av företagsnamnets särskiljningsförmåga konstaterat att det inte är visat att detta är känt i sådan omfattning att ett anseendeskydd blir aktuellt. Domstolen har därför även i denna del att pröva om intrång föreligger på grund av förväxlingsrisk, förutsatt att det handlat om känneteckensrättslig användning.

Att ensamrätten till varukännetecken och ett näringskännetecken ger innehavaren rätt att hindra annan från att i näringsverksamhet använda ett förväxlingsbart kännetecken följer av 1 kap. 10 § första stycket 2 varumärkeslagen. Förväxlingsbedömningen är densamma som vid bedömningen om det föreligger registreringshinder enligt 2 kap. 8 § första stycket 2 samma lag.

I 1 kap. 10 § andra stycket varumärkeslagen ges exempel på vad som särskilt är att anse som användning i paragrafens mening, såsom att bjuda ut eller tillhandahålla tjänster under tecknet och använda tecknet i affärshandlingar och reklam.

I lagens 1 kap. 11 § framgår vissa begräsningar av ensamrätten. Av bestämmelsens andra stycke framgår bland annat att ensamrätten inte hindrar att någon annan, när det sker i enlighet med god affärssed, i näringsverksamhet använder uppgifter om varans eller tjänstens art, avsedda användning eller använder varukännetecknet för att identifiera eller hänvisa till innehavarens varor eller tjänster. Motsvarande bestämmelse finns i 1 kap. 5 § lagen om företagsnamn.

Bestämmelserna i 1 kap. 10 § första stycket 1 och 2 och 1 kap. 11 § andra stycket varumärkeslagen svarar mot artiklarna 10.2 a och 10.2 b respektive artikel 14 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2436 av den 16 december 2015 för tillnärmning av medlemsstaternas varumärkeslagstiftning, och ska följaktligen, så långt möjligt, tolkas direktivkonformt i enlighet med EU-domstolens praxis.

Användning av det registrerade varumärket

I domsbilaga 1 under rubrikerna 1.1 Användning såsom registrerad och 1.2 Rörliga utföranden av Varumärkesregistreringen använder Svenska Spel Sport & Casino varumärket *dels* i dess registrerade utförande på bolagets hemsida för spel på trav och galopp, *dels* i ett utförande med fladdrande vimpel i reklamfilmer för spel på franska travlopp (i målet omnämnda som ”Köket”, ”Restaurangen” och ”Traktorn”, med anledning av var de utspelar sig) och i det webbsända programmet Studio Trav & Galopp. Därtill används varumärket i ett svartvitt utförande på ett spelkvitto och i ett utförande med inverterade färger på vimpeln.

Patent- och marknadsdomstolen har ovan funnit att varumärket är förväxlingsbart med företagsnamnet. Att varumärket i ett par av de nu aktuella fallet angetts i en annan färgställning eller att det illustrerats i rörlig form medför enligt domstolen ingen annan

bedömning. Det har i samtliga påtalade fall tydligt handlat om varumärkesanvändning då Svenska Spel Sport & Casino bjudit ut och tillhandahållit sina speltjänster under tecknet och använt det i sin reklam för tjänsterna. Domstolen bedömer därför att Svenska Spel Sport & Casino har gjort intrång i Aktiebolaget Trav och Galopps ensamrätt till företagsnamnet som varukännetecken när det gäller den påtalade användningen.

Användning av ”Trav & Galopp”

Aktiebolaget Trav och Galopp har även gjort gällande att Svenska Spel Sport & Casinos användning av ordkombinationen ”Trav & Galopp” på de sätt som anges i domsbilaga 1 under rubrikerna 2.1 Hemsidan <spela.svenskaspel.se>, 2.2 Appen ”Sport & Casino”, 2.3 ”Studio Trav & Galopp” och ”Breaking News Trav & Galopp” och 2.4 Sociala medier utgör intrång i Aktiebolaget Trav och Galopps ensamrätt till företagsnamnet. Det handlar alltså i dessa fall om ren ordanvändning, utan figurativa element. Användningen som illustreras på s. 9 i domsbilaga 1 innebär förvisso användning av orden i sin utformning i det registrerade varumärket på en delvis synlig vimpel i samma gröna färg som i varumärket. Som redan konstaterats i hävningsdelen är dock dessa formelement så banala att de inte nämnvärt bidrar till att skilja varumärket från företagsnamnet.

I samtliga de nu aktuella fallen handlar det alltså om identiska ord som i företagsnamnet, med undantag för att ett &-tecken används i stället för ”och”. Mot bakgrund av att domstolen i hävningsdelen funnit denna ordkombination förväxlingsbar med företagsnamnet trots vissa tillkommande figurelement så står det klart att en användning som utseendemässigt ligger ännu närmre företagsnamnet också ger upphov till förväxlingsrisk. Att Svenska Spel-koncernens vinnarsymbol eller orden ”Svenska Spel” används i samband med ordkombinationen påverkar enligt domstolen inte denna bedömning då genomsnittskonsumeten kan få uppfattningen att det i var fall finns ett kommersiellt samband mellan Aktiebolaget Trav & Galopp och Svenska Spel Sport & Casino, exempelvis ett samarbete i någon form dem emellan. Detsamma gäller för

”Breaking News Trav & Galopp”, där förledet ”Breaking News” endast indikerar att det handlar om uppseendeväckande nyheter och inte bidrar till att förväxling inte sker. Intrång föreligger dock endast om den påtalade användningen kan anses vara varumärkesanvändning och förutsatt att Svenska Spel Sport & Casino inte i enlighet med god affärssed använt ”trav & galopp” för att beskriva en varas eller tjänsts egenskaper.

När det gäller frågan om det rör sig om känneteckensanvändning kan domstolen inledningsvis konstatera att orden ”trav” och ”galopp” i samtliga fall utom fyra är stavade med de inledande bokstäverna, T och G, i versaler. Redan det indikerar att det är fråga om något mer än bara en beskrivning av den aktuella varan eller tjänsten. På Svenska Spel Sport & Casinos hemsida och app för bolagets speltjänster är ”Trav & Galopp” i flera fall angett tillsammans med andra spelprodukter hos Svenska Spel Sport & Casino som är registrerade varumärken, såsom Stryktipset, Måltipset och Oddset. Härigenom står det, enligt domstolen klart att det inte handlar enbart om en beskrivande användning utan att Svenska Spels Sport & Casinos användning av orden ”Trav & Galopp” utgör varumärkesanvändning. Det senare gäller den påtalade användningen helt i gemener på s. 7 i domsbilaga 1. Användningen ”Trav & Galopps officiella Twitterkonto” respektive ”Trav & Galopps officiella Instagramkonto”, på s. 10 och 11 i domsbilaga 1, uppfattas närmast som angivande av näringsidkaren bakom kontot och är mer eller mindre en direkt användning av företagsnamnet. Domstolen finner att samtliga de upptagna användningarna utgör känneteckensanvändning för att bjuda ut eller göra reklam för Svenska Spel Sport & Casinos speltjänster och att de inte endast handlar om att beskriva tjänsternas art eller liknande. På s. 4, 9 och 10 i domsbilaga 1 finns påtalad användning av TRAV & GALOPP helt i versaler. Det är dels på en digital ”knapp” som användaren kan klicka på, dels den tidigare omnämnda användningen med samma utseende som i varumärket och dels i sammanhanget ”Studio Trav & Galopp” och ”BREAKING NEWS TRAV & GALOPP”. Det är domstolens bedömning att inte heller denna användning är enbart en beskrivande användning, utan att det är fråga om känneteckensanvändning.

Sammanfattningsvis konstaterar Patent- och marknadsdomstolen att den påtalade användningen i avsnitt 2 i domsbilaga 1 gör intrång i Aktiebolaget Trav och Galopps ensamrätt till företagsnamnet.

Användning av "Trav och Galopp"

Det handlar i denna del om användning av ordkombinationen "Trav och Galopp" dels i meningen "Spela på Trav och Galopp hos Svenska Spel" i en Googlesökning som kan härledas till Svenska Spel Sport & Casinos hemsida för spel på trav och galopp (se avsnitt 3.1 Hemsidan spela.svenskaspel.se i domsbilaga 1), dels i "Produktutvecklare Trav och Galopp" i en anställningsannons på hemsidan career.svenskaspel.se (se avsnitt 3.2 career.svenskaspel.se i domsbilaga 1), dels som rubrik och i meningen "Välkommen till Trav och Galopp hos Svenska Spel" på Twitter och dels i "Produktutvecklare Trav och Galopp" i en anställningsannons på LinkedIn (se avsnitt 3.3 Sociala medier i domsbilaga 1).

Patent- och marknadsdomstolen konstaterar att på samma sätt som tidigare redovisats avseende användningen av ordkombinationen "Trav & Galopp" är "Trav och Galopp" stavat med de inledande bokstäverna "T" och "G" i versaler, vilket enligt domstolen får genomsnittkonsumenten att uppfatta det som användning av ett varumärke, och inte endast användning för att beskriva egenskaper som är förknippade med spelprodukten. I Googlesökningen och på Twitter är det uppenbart att ordkombinationen används för att marknadsföra Svenska Spel Sport & Casinos hästspel. Det rör sig enligt domstolen alltså om varumärkesanvändning och kan inte anses vara tillåten användning i enlighet med god affärssed. På hemsidan career.svenskaspel.se och på LinkedIn används ordkombinationen i anställningsannonser. Även detta måste enligt domstolen anses utgöra varumärkesanvändning i lagens mening, då "Trav och Galopp" med inledande versaler används för att känneteckna Svenska Spel Sport & Casinos hästsportspel. Svenska Spel Sport & Casino har haft flera alternativa sätt att beskriva verksamhetsområdet och det kan inte anses vara i enlighet med god affärssed att på det nu aktuella sättet använda Aktiebolaget Trav och Galopps företagsnamn.

I de nu omnämnda fallen har det närmast rört sig om intrång till följd av s.k. dubbel identitet, dvs. då det föreligger identitet både mellan kännetecknen och de varor och tjänster som de används för. I vart fall kan det enligt domstolen inte, mot bakgrund av vad som konstaterats om detta i hävningsavsnittet och i avsnittet rörande intrång på grund av användning av varumärket och ”Trav & Galopp”, råda någon tvekan om att förväxlingsrisk föreligger.

Sammanfattningsvis har Svensk Spel Sport & Casino gjort intrång i Aktiebolaget Trav och Galopps ensamrätt till företagsnamnet som varukännetecknen även när det gäller den påtalade användningen av ordkombinationen ”Trav och Galopp”.

Muntlig användning

Avslutningsvis har Aktiebolaget Trav och Galopp gjort gällande att viss muntlig användning av ”trav och galopp” gjort intrång i bolagets företagsnamn (se avsnitt 4 KÄNNETECKNET ”TRAV OCH GALOPP”/”TRAV & GALOPP” I MUNTliga FRAMSTÄLLNINGAR” i domsbilaga 1).

I webbsändningar handlar det om ”Svenska Spel Studio Trav och Galopp” och ”Svenska Spel Trav och Galopp” i programmet Studio Trav & Galopp från den 26 september 2020 på YouTube, ”Studio Trav och Galopp” i programmet Studio Trav & Galopp från den 28 november 2020 och den 19 juni 2021 på YouTube samt i programmet Studio Trav & Galopp som annons i Expressen från v. 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 och 24 år 2021 samt ”Svenska Spels Breaking News Trav och Galopp” i programmet Breaking News Trav & Galopp från den 9 december 2020 på YouTube och i programmet Breaking News Trav & Galopp som annons i Expressen från v. 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 och 21 år 2021. I reklamfilm handlar det om den muntliga framställningen ”Från Svenska Spel. Trav & Galopp” i filmerna ”Köket” och ”Restaurangen”.

Domstolen finner att de muntliga framställningarna visar att orden ”Trav och Galopp” uttalas med emfas och det handlar alltså om fonetisk och begreppsmässig identitet med företagsnamnet. Uttalandena har använts för att känneteckna Svenska Spel Sport & Casinos hästspel i program som marknadsför dessa och i Svenska Spel Sport & Casinos reklam. Det har enligt domstolen inte rört sig om sådan beskrivande användning som kan godtas när den sker i enlighet med god affärssed.

Även den påtalade muntliga användningen utgör således intrång i Aktiebolaget Trav och Galopps ensamrätt till företagsnamnet.

Vitesförbud

Aktiebolaget Trav och Galopp har yrkat att Svenska Spel Sport & Casino ska förbjudas att fortsätta använda varumärket, ordkombinationerna ”Trav & Galopp” respektive ”Trav och Galopp” och viss muntlig användning av ”trav och galopp” i enlighet med domsbilaga 1. Aktiebolaget Trav och Galopp har yrkat att eventuellt förbud ska förenas med vite, i första hand ett löpande vite och i andra hand ett ordinärt vite.

Enligt 8 kap. 3 § första stycket varumärkeslagen får domstolen, på yrkande av den som innehar ett varukännetecken, vid vite förbjuda den som gör varumärkesintrång att fortsätta med det.

Ett vitesförbud ska vara klart avgränsat så att den som förbudet riktar sig mot vet vad denne inte får göra. Inom ramen för kärandens yrkande är det domstolens uppgift att utforma förbudet så att det uppfyller kravet på entydighet och konkretisering och ett förbud ska inte heller gå längre än vad som är motiverat i det enskilda fallet. Det ankommer vidare på domstolen att bestämma vitesbeloppets storlek utifrån att beloppet ska antas förmå svaranden att följa förbudet (se prop. 1993/94:122 s. 67).

Av 3 § lag (1985:206) om viten framgår att vitesbeloppets storlek ska fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om adressatens ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan antas förmå denne att följa föreläggandet. Vitet ska fastställas till ett bestämt belopp, om annat inte följer av lagens 4 §. Av förarbetena till viteslagen framgår att löpande vite inte bör användas schablonmässigt och först efter prövning i det enskilda fallet (se prop. 1984/85:96 s. 51).

Domstolen har funnit att Svenska Spel Sport & Casinos påtalade användning utgör intrång i Aktiebolaget Trav och Galopps företagsnamn och det har inte framkommit några omständigheter som medför att det finns anledning att avstå från att utfärda ett förbud vid vite (jfr NJA 2007 s. 431). Domstolen finner att det inte har framkommit några skäl till att i förevarande fall förordna om ett löpande vite. Vitesförbudet ska därför förenas med ett ordinärt vite i form av ett bestämt belopp. Svenska Spelkoncernens ekonomiska förhållanden motiverar enligt domstolen att vitesbeloppet bestäms till 10 miljoner kronor. Förbudet ska utformas enligt domslutet.

Fastställande av ersättningsskyldighet

Av 8 kap. 4 § första stycket varumärkeslagen följer att den som uppsåtligen eller av oaktsamhet gör varumärkesintrång ska betala skälig ersättning för utnyttjandet av varukännetecknet samt ersättning för den ytterligare skada som intrånget har medfört. Enligt andra stycket ska även den som utan uppsåt eller oaktsamhet gör varumärkesintrång betala ersättning för utnyttjandet av varukännetecknet i den utsträckning det är skäligt.

Svenska Spel Sport & Casino kände till Aktiebolaget Trav och Galopps registrerade företagsnamn innan varumärket registrerades och Svenska Spel Sport & Casino inledde den påtalade användningen. Svenska Spel Sport & Casino har därmed enligt domstolen begått intrången i vart fall av oaktsamhet. Svenska Spel Sport & Casino är därför skyldigt att till Aktiebolaget Trav och Galopp betala skälig ersättning för

utnyttjandet av varukännetecknet samt ersättning för den ytterligare skada intrånget medfört för Aktiebolaget Trav och Galopp.

Aktiebolaget Trav och Galopps fastställsetalan ska således bifallas.

Rättegångskostnader

Svenska Spel Sport & Casino ska som tappande part enligt huvudregeln i 18 kap. 1 § rättegångsbalken ersätta Aktiebolaget Trav och Galopps rättegångskostnader.

Aktiebolaget Trav och Galopp har yrkat ersättning med totalt 5 419 597 kr inklusive mervärdesskatt. Av beloppet avser 4 978 750 kr ombudsarvode och 440 847 kr utlägg. Svenska Spel Sport & Casino har överlämnat åt domstolen att bedöma skäligheten av yrkandet avseende ombudsarvode och kostnaden för rättsutlåtandet. Övriga utlägg har Svenska Spel Sport & Casino vitsordat som skäligen i och för sig.

Domstolen kan konstatera att målet har omfattat en muntlig förberedelse och en fem dagars huvudförhandling. Talan i målet väcktes i slutet av 2020 och det har således pågått i drygt ett år och tre månader. Parterna har även författat ett antal skriftliga yttranden till domstolen. Omfattande och omfångsrika bevisning har åberopats av båda parter. Med hänsyn till målets omfattning och karaktär finner domstolen inte anledning att ifrågasätta skäligheten av Aktiebolaget Trav och Galopps ombudskostnader. Det finns enligt domstolen inte heller anledning att ifrågasätta skäligheten av kostnaden för det rättsutlåtande för vilket Aktiebolaget Trav och Galopp har begärt ersättning. Aktiebolaget Trav och Galopp ska därför tillerkännas ersättning i enlighet med bolagets yrkande. På beloppet ska utgå lagstadgad ränta.

Sekretess

Bestämmelsen i 36 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) bör fortsatt vara tillämplig på uppgifter som har lagts fram under förhandlingen bakom stängda dörrar i den mån uppgifterna inte har tagits in i denna dom (se domslutet).

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se domsbilaga 2 (PMD-02)

Överklagande, ställt till Patent- och marknadsöverdomstolen, ska ha kommit in till Patent- och marknadsdomstolen senast den 17 juni 2022. Det krävs prövningstillstånd.

Ylva Averstén

Alexander Ramsay

Linda Kullberg, referent (skiljaktig)

Skiljaktig mening

Rådmannen Linda Kullberg är skiljaktig vad gäller företagsnamnets särskiljningsförmåga, förväxlingsrisken mellan varumärket och företagsnamnet och den påstådda intrångsgörande användningen enligt följande.

Hävningensfrågan

En avgörande faktor vid bedömningen av företagsnamnets ursprungliga särskiljningsförmåga är till vilken grad företagsnamnet enbart består av en allmän benämning på verksamhetens art eller på en i verksamheten utbjuden vara eller tjänst (jfr 2 kap. 1 § andra stycket lagen om företagsnamn). Aktiebolaget Trav och Galopp har vidgått att ”trav och galopp” är en sedvanlig ordkombination inom spelområdet, men har menat att det beror på bolagets långa inarbetning av sitt företagsnamn. Som framgår nedan är någon inarbetning, i betydelsen att kännetecknet är känt inom en betydande del av omsättningskretsen, dock inte visad i målet.

När det gäller vadhållning på hästar är det närmast allmänt känt att detta främst sker på trav- och galopplopp, vilket också ha bekräftats av vittnesuppgifter i målet. Vadhållning på annan hästsport, såsom t.ex. hästhoppning, dressyr eller fälttävlan, sker endast undantagsvis. Spelandet är alltså intimt förknippat med trav- och galopp-sporterna, varav spel på trav är störst i Sverige, medan spel på galopp normalt sett är störst utomlands. Som Svenska Spel Sport & Casino har visat så listas i Svenska Akademiens ordlista på internet tre definitioner av ”trav”, varav den första är ”travtävlning: spela på trav”. Vittnen på båda sidor har bekräftat att ”spela på trav” och ”spela på galopp” är det som i Sverige används för att beskriva spel på sporterna. På Spelinspektionens hemsida för licenser och tillstånd talas om ”vadhållning på hästar, exempelvis på trav och galopp” och ett flertal spelbolag använder också just ordkombinationen ”trav och galopp” på sina hemsidor för spel på hästar. Det har även framkommit att tidskriften Trav- och galoppronden, med information om sporterna och

spel på dessa, började publiceras redan 1933, dvs. fyrtio år innan Aktiebolaget Trav och Galopp bildades. Publikationen finns alltjämt, i dag under namnet Travronden.

Det står således klart att det är allmänt brukligt att tala om just ”trav” och ”galopp” för att beskriva hästtävlingar i de respektive gångarterna, och att vadhållning av tradition är intimt sammankopplat med dessa tävlingar. De i företagsnamnet ingående orden är alltså var för sig beskrivande för denna typ av verksamhet. Att det rör sig om en kombination av ord medför i förevarande fall inte att det beskrivande elementet blir mindre (jfr RÅ 1987 ref. 100 I och NJA 1999 s. 3). Företagsnamnets ursprungliga särskiljningsförmåga för spel på hästar, vilket var den verksamhet som företagsnamnet från början registrerades för och vilket alltjämt ingår som en betydande del i Aktiebolaget Trav och Galopps verksamhet, är därför i det närmaste obefintlig.

Aktiebolaget Trav och Galopp har hävdat att särskiljningsförmågan hos företagsnamnet har förstärkts genom bolagets användning av företagsnamnet. Det är i och för sig ostridigt att företagsnamnet har använts under lång tid. Den användning som har förekommit, t.ex. på baksidan av spelkvitton, på checkar, vid inbetalning via Swish eller på undanskymd plats, som upphovsrättsinnehavare, i reklamfilmer som marknadsför bolagets produkter under andra kännetecken, utgör dock inte i första hand användning av företagsnamnet i dess känneteckensrättsliga funktion. Företagsnamnet har snarast använts, vilket Svenska Spel Sport & Casino också har framfört, för att uppfylla formaliakrav och för att associationsrättsligt identifiera företaget i privat- och offentligrättsliga sammanhang. Även om sådan användning har bedömts tillräcklig för att uppfylla kravet på att ett företagsnamn ska anses ha tagits i verkligt bruk, så förstärker sådan användning inte möjligheten att särskilja innehavarens verksamhet från andras (jfr Patent- och marknadsöverdomstolens dom den 19 oktober 2020 i mål nr PMT 8528-19, NJA 2011 s. 916 och även Berlips Persson, Företagsnamnet som varukännetecken, Diss. Stockholm, Stockholms universitet, 2022, s. 95). Det finns inte heller någon i målet åberopad inarbetningsundersökning som stödjer att en viss andel av omsättningskretsen uppfattar att ordkombinationen ”Trav och Galopp” endast får användas av ett visst företag. Sammantaget kan någon särskiljningsförmåga inte anses

ha förvärvats i någon större utsträckning, varför företagsnamnets särskiljningsförmåga är att bedöma som låg.

Det sagda innebär också att företagsnamnet vid en förväxlingsbedömning har ett begränsat skyddsomfång. Högsta domstolen har uttalat att beskrivande beteckningar som åtnjuter ett tämligen svagt företagsnamnskydd kan användas också i en annan näringsidkares företagsnamn, om det i detta finns andra element som på ett tydligt sätt skiljer det från det först registrerade företagsnamnet och att det då räcker med tämligen små variationer för att kännetecknen ska kunna existera samtidigt utan att anses förväxlingsbara (se NJA 1999 s. 3). I det av Högsta domstolen bedömda fallet var de båda bolagen verksamma inom samma bransch och ”vakuumplast” var det dominerande ordet i bådars företagsnamn. ”HS Vakuumplast Aktiebolag” fick ändå anses ha tillräckliga särdrag för att skilja det från företagsnamnet ”Vakuumplast Industri Aktiebolag”. På samma sätt är de tillkommande figurelementen i det i förevarande fall omtvistade varumärket tillräckliga för att skilja detta från företagsnamnet. Den beskrivande beteckningen i figur med Svenska spel som tydlig avsändare genom den inarbetade vinnarsymbolen gör att genomsnittskonsumerten uppfattar att det handlar om tjänster för spel på hästar som Svenska Spel erbjuder. Att genomsnittskonsumerten genom förståelsen att det handlar om spel på trav och galopp associerar till Aktiebolaget Trav och Galopp (och då i första hand till det mer kända kännetecknet ATG) – vilket inte är osannolikt med tanke på att bolaget haft monopol på hästspel under många år – är inte i sig tillräckligt för att anse att det föreligger risk för förväxling (se Sabel, C-251/95, punkten 26).

Någon förväxlingsrisk mellan varumärket och företagsnamnet föreligger således inte, och därmed ska varumärket inte heller hävas på denna grund.

I likhet med majoriteten finner jag inte visat att företagsnamnet är känt i sådan omfattning att hävning till följd av anseendeskydd blir aktuell. Det finns inte heller förutsättningar att häva varumärket på grund av att det innehåller eller består av något

som är ägnat att uppfattas som någon annans företagsnamn (2 kap. 10 § 1 varumärkeslagen). Bestämmelsen förutsätter identitet eller i det närmaste identitet mellan varumärket och det äldre företagsnamnet (se Wessman, Varumärkeslagen, 4 januari 2021, version 1B, JUNO, kommentaren till 2 kap. 10 §).

Intrångsfrågan

I enlighet med vad som ovan konstaterat avseende avsaknaden av förväxlingsrisk mellan företagsnamnet och det registrerade varumärket är användningen av det senare tillåten. Att varumärket i vissa fall illustreras med rörlig vimpel, i svartvitt utförande eller med inverterade färger i vimpeln medför inte heller, med beaktande av vad som sagts ovan avseende skyddsomfånget för företagsnamnet, att varumärket är förväxlingsbart med företagsnamnet. Den påtalade användningen i avsnitt 1 i domsbilaga 1 gör således med dessa utgångspunkter inte intrång i företagsnamnet. Även användningen i avsnitt 2.3 ”Studio Trav & Galopp” och ”Breaking News Trav & Galopp” utgör en användning av det registrerade varumärket, med den skillnaden att det gjorts rörligt. Användningen ingår i vinjetten till det webbsända programmet Studio Trav & Galopp, där varumärket figurerar i ett slags kollage med sekvenser av tävlande hästar och varumärket i sin helhet och i delar. Vinnarsymbolen och övriga figurelement finns alltså med i vinjetten och någon förväxlingsrisk föreligger inte heller vid denna användning, och därmed inte heller något intrång.

När det gäller den rena ordanvändningen utgör tillägget ”Svenska Spel” i användningen ”Svenska Spel Trav & Galopp” som tecken för Svenska Spel Sport & Casinos hästspelstjänster ett sådan element som skiljer kännetecknet från företagsnamnet och gör att dessa kan existera samtidigt. Användningen av ”Trav & Galopp” och ”TILL TRAV OCH GALOPP” på ”knappar” på Svenska Spel Sport & Casinos hemsida och app, som användaren kan klicka på för att komma vidare till spel på trav och galopp, bör av genomsnittskonsumenten uppfattas som en beskrivning av den art av tjänst som erbjuds via knappen kan inte anses användas på ett sådant sätt att det kan ge intryck av att det föreligger ett affärsmässigt samband mellan Svenska Spel

Sport & Casino och Aktiebolaget Trav och Galopp. Detsamma gäller i förklaringen att det färdiga spelsystemet PIX! finns tillgängligt för ”trav & galopp”. Några intrång föreligger således inte.

Inte heller i sammansättningen Breaking News Trav & Galopp/BREAKING NEWS TRAV & GALOPP finns anledning för genomsnittskonsumenten att uppfatta Trav & Galopp som beskrivande för trav- och galoppsport, dvs. ett nyhetsprogram som handlar om trav och galopp. Även om användningen inte skulle bedömas som beskrivande bidrar de tillkommande elementen till att skilja användningen från företagsnamnet i tillräcklig omfattning. Något intrång föreligger alltså inte heller i denna del.

När det däremot gäller ”Trav & Galopp” och ”Trav och Galopp” såsom det används ihop med påståendena ”Trav & Galopps officiella Twitter-konto”, ”Trav & Galopps officiella Instagram-konto” delar jag majoritetens bedömning att ”Trav & Galopp” närmast uppfattas som näringsidkaren bakom kontot och att det därmed mer eller mindre är en direkt användning av företagsnamnet. Under alla förhållanden ger användningen genomsnittskonsumenten intryck av ett samband mellan Svenska Spels Sport & Casino och Aktiebolaget Trav och Galopp. Detsamma gäller användningen ”Välkommen till Trav och Galopp hos Svenska Spel”. När det gäller google-sökningen kan konstateras att ”spela på trav och galopp” normalt endast utgör en uppmaning att spela på trav- och galopp och ”trav och galopp” förstås då inte på annat sätt än enligt dess sakliga innebörd. Som majoriteten konstaterat indikerar dock versalerna att det rör sig om något mer än en rent beskrivande användning, och tillsammans med beskrivningen ”Spela på Trav och Galopp hos Svenska Spel” ger denna användning på samma sätt ett intryck av samarbete mellan Svenska Spels Sport & Casino och Aktiebolaget Trav och Galopp. Användningen riskerar således att skada företagsnamnet ursprungsangivelsefunktion och jag delar därför majoritets bedömning att det rör sig om intrång vid denna användning. Även avseende anställningsannonserna delar jag majoritetens bedömning att det rör sig om intrång.

När slutligen gäller den muntliga användningen, så indikerar den användning som sker i slutet av reklamfilmerna avsändaren av dessa. Mellan ”från Svenska Spel” och ”trav och galopp” görs en tydlig paus, vilket bidrar till uppfattningen att det rör sig om två olika avsändare som gjort gemensam sak. Det handlar om en ordagrann användning av den relevanta delen av Aktiebolaget Trav och Galopps företagsnamn för samma tjänster som ingår i den verksamhet för vilken företagsnamnet är registrerat (dubbel identitet) och det står klart att genomsnittskonsumenten kan få uppfattningen att det i vart fall finns ett kommersiellt samband mellan de två avsändarna vilket riskerar att skada företagsnamnets ursprungsangivelsefunktion. I likhet med majoriteten bedömer jag således att intrång föreligger vid denna användning.

När det gäller den muntliga användningen i webbsändningarna har genomsnittskonsumenten däremot ingen anledning att uppfatta ”Studio trav och galopp” och ”Breaking News trav och galopp” på något annat sätt än att det handlar om nyhetsprogram och sporterna trav och galopp, och därmed förknippat spel på hästar, i likhet med att ”Studio fotboll” skulle uppfattas som ett program om sporten fotboll. I samtliga fall framgår också att bolag i Svenska Spel-koncernen är avsändare av programmen. Användningen ger inte intryck av att det föreligger något affärsmässigt samband mellan Svenska Spel Sport & Casino och Aktiebolaget Trav och Galopp. Det rör sig således om sådan beskrivande användning som är tillåten.

Överröstad i dessa delar är jag i övrigt ense med majoriteten.

GULLIKSSON

Svenska Spels intrångsgörande användning – föremål för förbudsyrkandet

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
PMD:C

INKOM: 2022-02-07
MÅLNR: PMT 20360-20
AKTBIL: 411

1. VARUMÄRKESREGISTRERINGEN

1.1 Användning såsom registrerad

spela.svenskaspel.se/trav-och-galopp

Appar Länkar - svenska av... JUNO TMview mm EUIPO search Madrid Monitor Näringslivsregistret WIPO Lex PRV Translate

Spelpaus Självtest Spelgränser 24 h Spel från Svenska Spel Sport & Casino AB

Meny

Chartres Idag 11:50 Lopp 1 Trav | Volt | 2800 m

Chartres Idag 12:20 Lopp 2 Trav | Volt | 2800 m

Chartres Lopp 3 Trav | Volt | 2800 m

High Five
Jackpot
10 113 300 kr
Startar idag 13:50
SPELA

START KRÖNIKA SPELSKOLA STUDIO TRAV & GALOPP VINNARSTORIES PIXI

1.2 Rörliga utföranden av Varumärkesregistreringen

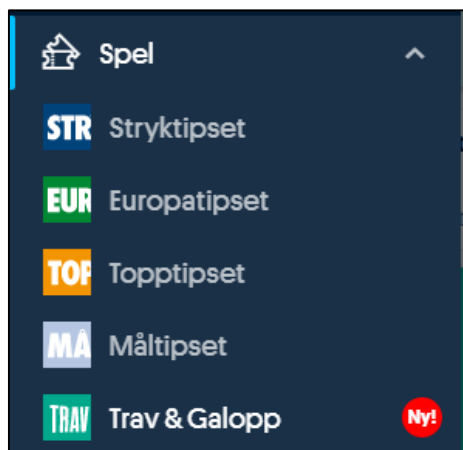

1.3 Användning i andra färger

2. ORDKÄNNETECKNET "TRAV & GALOPP" I OLIKA VARIANTER

2.1 Hemsidan <spela.svenskaspel.se>

2021-01-29

Svenska Spel Sport & Casino har tecknat avtal med franska PMU och lanserar nytt spel på hästar - Svenska Spel

14 september, 2020

Svenska Spel Sport & Casino har ingått ett samarbetsavtal med franska PMU och lanserar Svenska Spel Trav & Galopp, en ny spelkategori med spel på fransk och internationell hästkapplöpning. I det dagliga högvinstspelet High Five kommer svenska kunder att kunna spela rakt in i de franska poolerna.

[five](#)[Marcus](#)[kasnrora.ic](#)[miljonvinst](#)[94:e minuten](#)[på](#)[Europatipset till](#)[Jonas Weimer](#)

2021-01-29

Svenska Spel Sport & Casino har tecknat avtal med franska PMU och lanserar nytt spel på hästar - Svenska Spel

6,5 miljoner kunder

367 miljoner svenska kronor i högsta vinst från oktober 2011)
58 länder världen över

367 miljonvinster på Quinté+/High Five under 2019

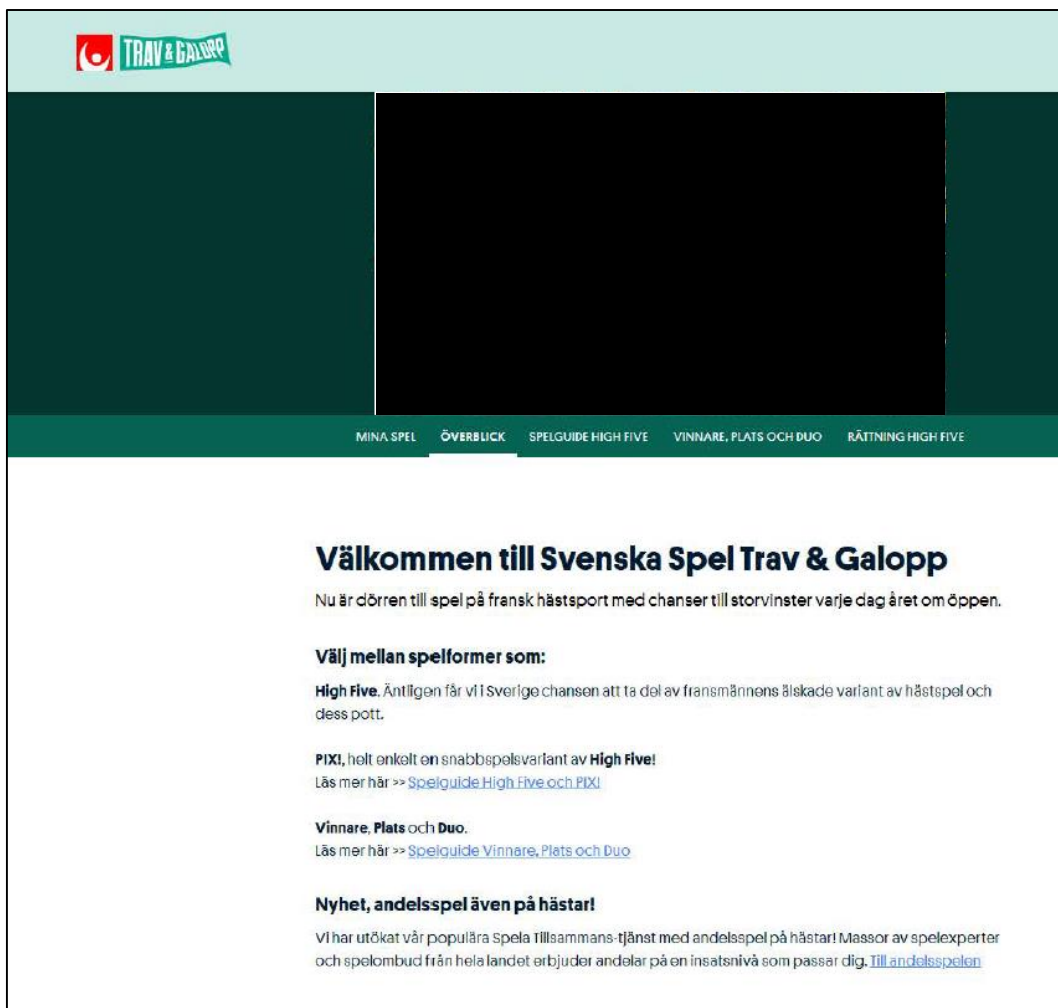
808.174,37 euro – högsta vinsten under 2019

För mer information kontakta:

Jonas Nilsson, PR-ansvarig, Svenska Spel Sport & Casino
AB, telefon **072-239 18 39**

Taggar: [Trav](#), [galopp](#), [Svenska Spel Trav & Galopp](#), [Pixl](#), [High Five](#)

Spela enkelt med PIX!

PIX! är det enkla och snabba sättet att spela på! Med PIX! får du ett färdigt spel till önskad insats framtaget utifrån en kombination av lagda spel just nu, odds på matcherna och slumpen. PIX! finns på Matchen, Bomben, Topptipset, Europatipset, Stryktipset, Måltipset, trav & galopp, Powerplay och Challenge.

2.2 Appen "Sport & Casino"

Alla spel

	Stryktipset Lördagsklassiker - tippa 13 fajter	
	Europatipset Tippa 13 europeiska fotbollsfajter	
	Topptipset 1, X eller 2? Tippa kvällens 8 fajter	
	Måltipset Tippa lördagens 8 målríkaste fajter	
	Trav & Galopp Dagliga spel på fransk hästsport	
	Oddset Betting och livespel dygnet runt	
	Challenge Tippa 1X2 i 6-8 matcher	

Spel från Svenska Spel Sport & Casino AB

På Oddset kan du spela på upp till 125 lopp varje vecka. Välj bland speltyperna vinnare, plats, H2H och H3H.

Oddsens släpps enligt följande:

- Lunchtrav kl. 11:15-11:30 samma dag.
- Kvällstrav kl. 16:15 - 16:30 samma dag.
- Lördagens sju bästa lopp kl. 18 på torsdagar. Övriga kl. 13 på lördagar.
- Söndag kl. 13:00 samma dag.

[Mer om travsport](#)

[Mer om franskt trav](#)

[Mer om fransk galopp](#)

[Mer om PIX!](#)

[Mer om High Five](#)

[Mer om Elitloppet](#)

[Mer om Prix d'Amérique](#)

2.3 "Studio Trav & Galopp" och "Breaking News Trav & Galopp"

PREMIÄR
BREAKING NEWS TRAV & GALOPP

VECKANS AGENDA

NYHETSANKARE ISAK DAHLIN

PRIX DU BOURBONNAIS – SÖNDAG 13 DECEMBER 2020

SVENSKA STJÄRNSKOTTET ACTIVATED ANMÄLD TILL START

PREMIÄR Breaking News Trav & Galopp
76 views • Dec 9, 2020

Svenska Spel Sport & Casino
1.2K subscribers

1 Breaking News Trav & Galopp ger Isak Dahlin oss det senaste från det franska vintermeetinget. På söndag är det dags Prix du Bourbonnais med världens bästa häst, Face Time Bourbon, och Fredrik Wallins fina sto Activated anmälda. Häng på!

2.4 Sociala medier

Trav & Galopp - Svenska Spel Sport & Casino
14 Tweets

PIX! DIN VÄG TILL DE FRANSKA STORVINSTERNA.

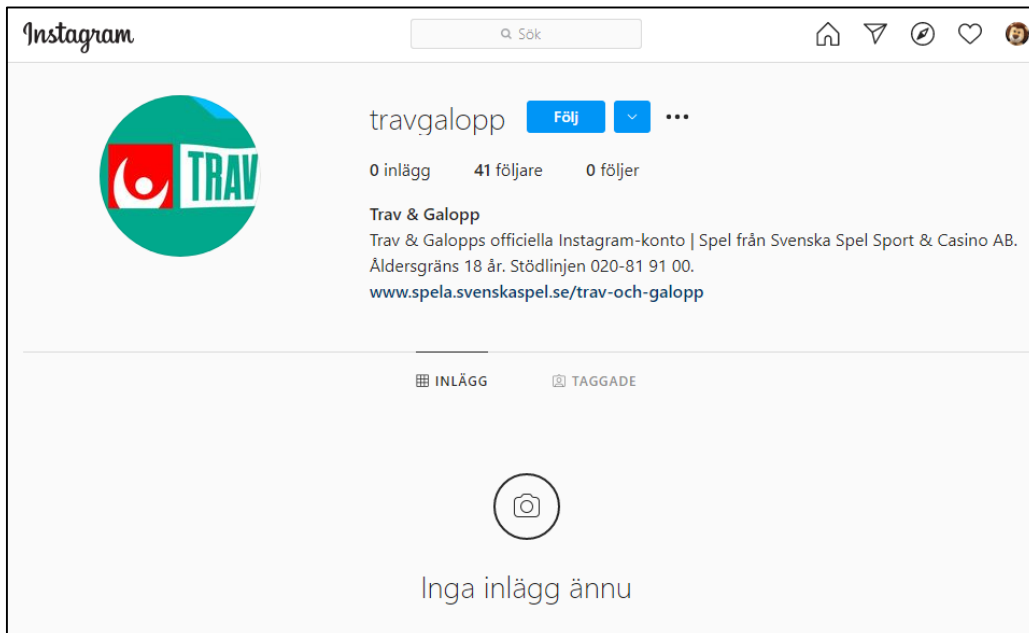
Trav & Galopp - Svenska Spel Sport & Casino
@Travgalopp

Trav & Galopp's officiella Twitter-konto | Spel från Svenska Spel Sport & Casino AB. Åldersgräns 18 år. Stödlinjen 020-81 91 00.

spela.svenskaspel.se/trav-och-galopp Joined September 2020

4 Following 57 Followers

Trav & Galopp - Svenska Spel Sport & Casino @Travgalopp... · Nov 25
Vincennes i fokus! Dessutom listas toppar och floppar... och så förstås fokus på Prix de Picardie!
@DavidNeves123 @Vadsmo @Dahlin.

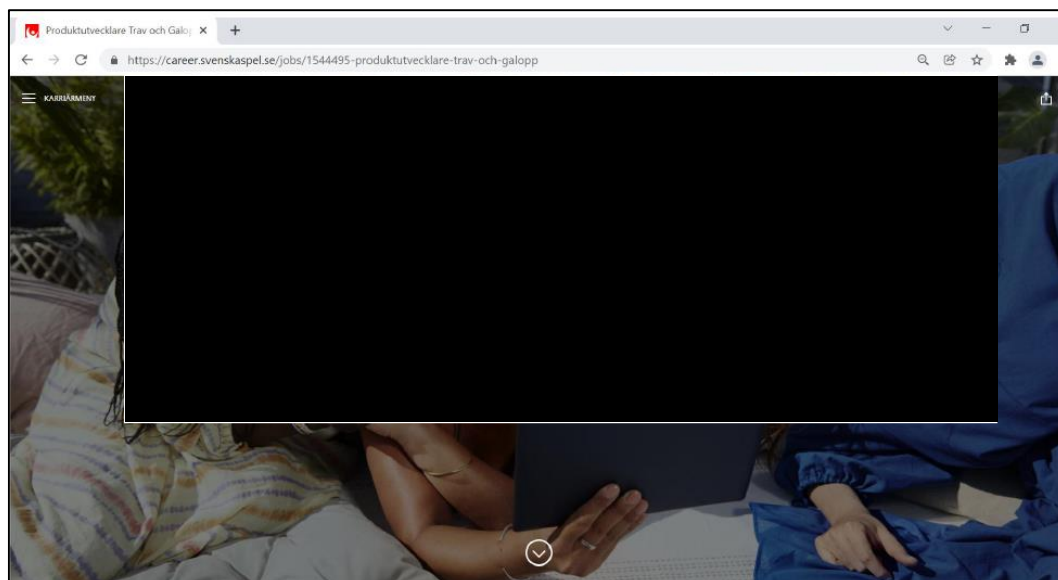

3. ORDKÄNNETECKNET "TRAV OCH GALOPP" I OLIKA VARIANTER

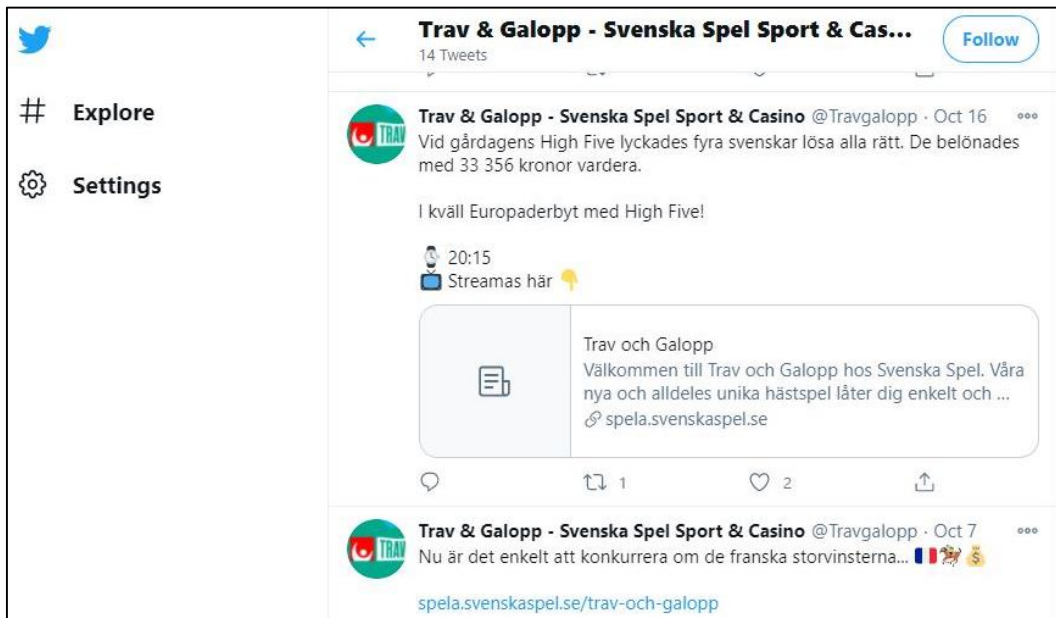
3.1 Hemsidan spela.svenskaspel.se

3.2 career.svenskaspel.se

3.3 Sociala medier

4. KÄNNTECKNET "TRAV OCH GALOPP"/"TRAV & GALOPP" I MUNTLIGA FRAMSTÄLLNINGAR

Muntlig användning i exempelvis webbsändningar:

- "Svenska Spel Studio Trav och Galopp"
- "Svenska Spel Trav och Galopp"
- "Studio Trav och Galopp"
- "Svenska Spels Breaking News Trav och Galopp"

Muntliga användningen i reklamfilmerna

- "Från Svenska Spel. Trav & Galopp"

Hur man överklagar

Dom i tvistemål, Patent- och marknadsdomstolen

PMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandet har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Patent- och marknadsdomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Patent- och marknadsöverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövnings-tillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Det är inte säkert att du kan lägga fram nya bevis. Vill du göra det ska du förklara varför du inte lagt fram bevisen tidigare.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att motparten ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Patent- och marknadsdomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Patent- och marknadsdomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Patent- och marknadsöverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Patent- och marknadsöverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Patent- och marknadsöverdomstolen

När överklagandet kommer in till Patent- och marknadsöverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Patent- och marknadsöverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att Patent- och marknadsdomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om Patent- och marknadsdomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med Patent- och marknadsdomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.